

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA

Montrealis • 1973. VI. 6 • Nr. 23 (2049)

7722 George Street, La Salle 690, Quebec, Canada • Tel. (514) 366-6220

KULTŪRINIAI PERSEKIOJIMAI LIETUVOJE

"El Mundo", Caracas, Venecueloje, savo š. m. kovo 24 d. laidoje atspausdino Benzo Laurenzi straipsnį, pavadintą "Nuo Carizmo iki Sovietų". Kultūrinis persekiojimas Lietuvoje.

Paminėdamas, kad per reikšmingais metais pasaulio dėmesys buvo didžiausias nukreiptas į nepaprastus įvykius Lietuvoje, liudijančius, kaip "bloga tau-

talbūtipu sovietų kontrole". Aprašomas Kalantos susidėginimas, demonstracijos, paduota trumpa Lietuvos istorija, pamėnimos masinės deportacijos į Sibirą, išvardinant kategorijos žmonių, kurie buvo suimami, ir tremiami, kaip tai filatelistai, eserantiniai, Raudonojo Kryžiaus darbuotojai ir pan.

Iš straipsnio matosi, kad autorius pasinaudojo italų kalba knyga "Jacka Book" - La Repressione culturale in Lithuania. Šis leidinys yra rinkinys dokumentų, liudijančių, kad tiek caristinė, tiek sovietinė Rusija veda nuolatinę akciją prieš katalikybę Lietuvoje.

(E)

DAY OF SHAME

Nauja, ką tik išleista anglų kalba knyga "Day of Shame", Algio Rukšėno parašyta. Knygos autorius išsamiai ir dokumentuotai aprašo Simo Kudirkos 1970 m. lapkričio 23 d. mėginimą patekti į Amerikos žemyną, t. y. iš sovietinės priespaudos į laisvąjį pasaulį. Įvykis aprašytas smulkmeniškai ir labai įtikinančiai. Apibūdinami asmenys, toje dramoje dalyvavę, su kuriais autoriaus turėta pasikalbėjimų.

Reikia tikėtis, kad knyga turės pasisekimą; ji skaitytoma lengvai ir patraukliai. Knyga su pridėtais dokumentais, išnašomis ir vardynu turi 368 pusl. Leidėjas - David McKay Company, Inc., 750 Third Ave., New York, NY, 10017. Kaina \$8.95.

(E)

• HAGOS Tarptautinis tribunolas padarė sprendimą, kad Prancūzijos nuklearinių bombų sprogdinimai Polinezijoje sąprisiingi tarptautinei teisei. Bet Prancūzijos vyriausybė pareiškė, jog tribunolo kompetencija neturinti pagrindo.

Užsienio reikalų ministris Michel Jobert pareiškė, kad Prancūzijos apsaugai vyriausybės atliekami veiksmai, nepriklauso tarptautinio tribunolo kompetencijai.

GRAIKIJA PASKELBTA RESPUBLIKA

Graikijos ministris pirmininkas Papadopoulos pranešė, jog Graikijos vyriausybė nusprendė atsakyti nuo monarchijos ir per visos Graikijos radio tinklą paskelbė Graikijos respubliką.

Respublikos paskelbimą turi patvirtinti visuotinos Graikijos piliečių referendumas, kuris įvyks ne vėliau dviejų mėnesių.

Graikijos parlamento rinkimai numatomi 1974 metais. Tai bus pirmieji parlamento rinkimai po 1964 metų.

Papadopoulos viešai apkaltino Graikijos karalių Konstantiną, kuris dabar gyvena Italijoje, kad jis šalies laivyno admiralų padedamas bandė nuversti Graikijos vyriausybę.

Spaudos žmonės jau seniai laukė panašaus Papadopoulos pareiškimo. Karinė hunta, kuri valdo Graikiją nuo 1967 metų šį projektą jau seniai rengė. Karalius Konstantinas paklaustas apie šį pareiškimą paskelbti savo nuomonę, atsisakė tuo tarpu šį klausimą viešai svarstyti. Graikijos monarchija veikė nuo 140 metų.

• BALTUOSE RŪMUOSE vis neramu. Spauda pastaromis savaitėmis užimta naujų įvykių tyrinėjimu. Minima visa eilė prezidento Niksono pagelbininkų vardų, kurie buvo įpauoti įvairiais aferas. Jau galutinai paaiškėjo ir pats prezidentas nepaneigia, jog stengėsi Watergate skandalą nuslėpti. Maža kas tik, kad Niksonas visai nežinojo kas dėjos Watergate demokratų ofise ir ypatingai jų konferencijos metu. Prezidentas iti-

DIDŽIARUSIŠKOS PROPAGANDOS YDINGUMAS

Visų sovietinėje valdžioje esančių tautų tarpe lietuviai, kaip buvo okupacijos pradžioje, taip pasiliko iki šių paskutinių dienų, visada kietai laikėsi savo tautinės savivarbos. Visi iš vieno ir kiekvienas atskirai jie giliai jautė savo tautinį atsirubėjimą nuo didžiarusiškos įtakos. Rusas lietuviui niekada nebuvo joks autoritetas, niekas kas būtų rusiška, nedarė lietuviui įtaigos.

Pačioje pradžioje, tie rusai, kurie atvyko į Lietuvą ir ryžosi įgyvendinti čia savo atsineštinį režimą, lietuvių nuotakų nebojo. Buvo tikimasi, kad raudonosios armijos didžioji galia viską šiame nepalankiame jiems krašte, pagaliau nulems.

Tačiau pastarųjų metų įvykiai parodė, jog Lietuva – tas kietas riešutas, taip lengvai neperkandama. Nepasiduoda lietuvis ir tiek!

Stalino laikų smurtai, beatodairinis žmonių tremimas ir žudymai, nesugniuždino lietuvių. Pasipriešinimo dvasia liko aktyvi ir nenuslopinama.

Lietuvių tautos naikinimas vis dėlto nėra šiais laikais labai palanki priemonė šiame krašte įsigalėti.

Pirmiausias kliuvinys, tai patys komunistai – lietuviai, kurie buvo priversti okupacinį režimą remti ir jo dėsnius Lietuvoje skleist. Jei jų tarpe atsirado beatodairinių, prastais žodžiais tariant "padlaižių", Žlugždos ir Venclovos tipo, kuriems jau nerūpėjo mūsų tautos ateitis, tai vis tik, didžioji masė išrašiusi į kompartiją, pasijuto sunkioje būsenoje. Jie negalėjo lengva širdžia sutikti su okupacinio režimo netelsėtis žyglais ir potvarkiais, kurie tiesioginiu būdu darė skriaudas Lietuvos pagrindiniams gyventojams.

Didžiarusiško tipo okupantai turėjo suprasti, nes visos šalies nuotakos jiems parodė, kad vienais žiaurumais jie negali išspręsti santykių raidos su

Tarybų Sąjungos Konstitucija garantuoja tikėjimo ir sąžinės laisvę. Praktikuojantiems katalikams reikalingos bažnyčios, tačiau mes, Ignalinos tikintieji, jos neturime.

Ignalinos bažnyčia buvo statoma sunkiais ponų Lenkijos, o ypač vokiečių okupacijos metais. Tikintieji jos statybai idėjo daug triūso ir lėšų, dažniausiai stokodami duonos kėsnio. Buvo paruošta daug statybinės medžiagos, bet statybą nutraukė II Pas. karas. Pokario metais vietinė rajono valdžia mus skaudžiai apgavo. Kadangi bažnyčios pastatas nebuvo užbaigtas, tai valdžia pažadėjo užbaigti, o mums beliksia apmokėti už darbą. Tačiau šis pastatas buvo iš parapijos paimitas ir paverstas kultūros namais.

Dar šiame penkmeteje buvo numatyta ir užplanuota nauja kultūros namų statyba, kadangi bažnyčios pastatas aiškiai šiai paskirčiai netinka: per mažas, kolonos trukdo matumui, bloga akustika ir t.t. Nežiūrint visų šių trūkumų, nauji kultūros namai nestatomi, o vykdomas mūsų buvusios bažnyčios kapitalinis remontas. Jau nugriauta presbiterija, o pamatai priestatui daromi visiškai greta mūsų mal-

Lietuvių žmonių dauguma.

Matome, kad dabar Lietuvoje prasidėjo naujas okupacinio režimo laikotarpis. Didžiarusiškos propagandos mašina ėmė veikti vis stiprėjančiu intensingumu.

Smūgiai į teatrą, kur negalima buvo taip greitai išnaikinti lietuvių tautinių aspiracijų ar bent istorinio sentimentų, toliau apinasrė rašytojams, tramdymas temų pasirinkimo srityje, taršymas laikraščių ir žurnalų redaktorių, kuriems buvo įsakyta vengti grynai lietuviškų temų, o daugiau dėmesio skirti visai sovietinei aplinkai, tai vis naujos didžiarusiškos propagandos krypties ženklai.

Ir to viso pasirodė dar permaža. Tad pastaruoju metu gautas įsakymas pa-

IGALINOS BAŽNYČIOS KOMITETO IR PARAPIJOS TIKINČIŲJŲ PAREIŠKIMAS

dos namų, kurie yra paprastoje lūšnelėje.

Jau ir auksčiaubesimeldžiantiems trukdė muzika, orkestrai, triukšmingos programos, net ir nereti išpuoliai, k.a. prieš kelis metus pats kultūros namų direktorius pamaldų metu akmenimi išmušė langus. Pastačius priestatą, atstumas tarp kultūros namų ir mūsų maldos namo sumažės 5-6 metrais, o triukšmas, muzika dar labiau trukdys tikintiesiems melstis. Šiandieną mes su skaudančia širdimi stebime išverstą bažnyčios kerstinį akmenį ir drąskomą mūsų šventovę, o tai tolygu-draskytų mūsų širdis.

Su prašymu grąžinti mūsų bažnyčią kreipėmės net du kartus pas rajono Vykdomojo Komiteto pirmininko pavaduotoją drg. Valtonį, kuris mums grubiai atsakė: "Nieko nebus, nieko nesitikėkite, nieko negausite, nieko neatiduosi!"

Vasaros metu į Ignaliną suplaukia daug polisiautojų ir turistų iš įvairių Tarybų Sąjungos kampelių. Jie stebisi mums padaryta skriauda! Kodėl mes neturime teisės turėti tinkamų sąlygų melstis? Nejaugi per vėlu užgydyti šią skaudžią mūsų žaizdą?

Pasitikėdami humaniškais tarybų valdžios įsta-

grindinai pakeisti lietuvių sąmonėje tėvynės sąvoką.

Nereikia lietuvių mokyti, jis puikiai žino ir suprantą ką jam reiškia tėvynė. Tauriu pasididžiavimu kiekvienas lietuvis, didelis ar mažas, sako: – Lietuva mano tėvynė.

Bet štai dabar agresyvus didžiarusiškasis propagandistas lietuviui įausi šnabžda: – Tavo tėvynė, tai Volgogradas, Archangelskas, Kazanė ir Krasnojarskas. Tavo tėvynė, girdi, visa sovietija..

Tačiau lietuvis žino, jo širdyje visiems amžiams pasiliks tik viena tėvynė – Lietuva. O tie įvairūs Archangelskai ir Volgogradai, tai svetimos, dažnam lietuvių jau pažįstamos tremties vietos.

Ir šioji didžiarusiškos propagandos priemonė, nepataikys lietuviui į širdį.

tymais ir Konstitucija, užtikrinančia religijos laisvę, tikimės, kad mūsų prašymą grąžinti bažnyčią, patenkinsite ir į aukštesnes instancijas šiuo klausimu kreiptis neteks.

● BALANDŽIO MĖN. Tautos Fondui auکوjo nemažiau kaip po 25 dol. dar ir šie Lietuvos laisvinimo darbų rėmėjai: 40 dol. dr. J. Žmuidzinas, Glendale, Calif., po 25 dol. A. Sabaliauskas, Los Angeles, Cal. V. Pažūra, Anaheim, Cal. V. Kazlauskas, Los Angeles, Cal. A. Valavičius, Los Angeles, Cal. R. Nelsonas, Fullerton, Cal. Kas iš aukotojų pageidauja, per metus gauna lietuvių arba anglų kalba Eltos biuletenus.

VLIKO VALDYBOS DARBŲ PASKIRSTYMAS

Vliko Valdyba paskirstė tarp savęs pareigomis ir darbo sritimis: dr. Juozas Kestutis Valiūnas, Tarybos išrinktas pirmininkas, vadovaus užsienio politikai, Jurgis Valaitis, vicepirm., visuomeniniams reikalams, Juozas Audėnas vicepirm. informacijos ir bendriems reikalams, Aleksandras Vakselis vicepirm., finansų reikalams, Stasys Dzikas, sekretorius, Vytautas Radzivanas, narys, informacijos ir sekretoriaus pagalbininkas, Antanas Razgaitis narys, jaunimo reikalams ir finansų reikalams pagalbininkas.

(E)

"Tiesa" plačiai aprašo neseniai Vilniuje įvykusį

Lietuvos paminklų apsaugos ir kraštotyros draugijos ketvirtąjį suvažiavimą. Paliekant nuošalyje propagandinį suvažiavimą aprašymą, jame randame keletą dalykų, rodančių, kad tautoje yra susirūpinta surinkti ir apsaugoti per daug metų krašte susirinkusias vertybes. Rašomai "Šiuo metu respublikoje veikia apie 600 visuomeninių kraštotyros muziejų ir kampelių. Dauguma jų tapo patraukliais kultūros židiniais". "Apie 400 eksponatų ir 450 rinkinių praėjusiais metais respublikos kraštotyrininkai perdavė mokslo įstaigoms" (E)

ZVAKIDŽIŲ PARODA

Istorijos – etnografijos muziejuje suruošta "apšvietimo pramonės" paroda. Išstatyta apie 200 darbų: stovai, balanos, žibintai, žvakidės, karietų žibintai, sietynai.

Atskirą grupę sudaro "balanos gdynės" ekspozicijos, gal ir nepasižymintys menine bei technine išmone, drožyba, užtat puikiai atspindintys varganą lietuvių baudžiauninkų buitį.

● JAV Juodųjų Panterų laikraščiuose Angela Davis kalbinama tuo, kad ji pametusi savo juodus brolius, perėjo Maskvoje pas komunistus. A. Davis gavo ne tik Lenino jubiliejinio aukso medalį, bet ir Maskvos valst. universiteto garbės profesorės titulą.

● JONAS MATULIONIS, kurs gyvena Kanadoje, paminėjo savo 73 metų amžiaus sukaktį.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS – NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle 690, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje – \$7.50, visur kitur – \$8.00. Rėmėjo prenumerata – \$12.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Administratorius F. P. Paukštaitis. Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE 690, QUEBEC.

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonę. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidykla neatsako.

REDAKTORIUS J. PETRĖNAS

Dr. Juozas Zaranka, Bogotos universiteto Kolumbijos profesorius. Dėsto klasišines kalbas.

Dailininkė A. Tamošaitienė darbo metu.

Washingtono šeštadieninės liuanistinės mokyklos mokytojai. Iš kairės į dešinę: Regina Petrutienė, Rūta Penkiūnienė, Virginija Čureckienė (vedėja), Antanas Dambriūnas, Genė Vasaitienė, Aldona Bačkaitienė, Joana Vaičiulaitytė.

Pietų Amerikos liuvų kongrese susitikę atstovai: Algirdas Sliesoraitis (Brazilija), A. Butrimaitė (Argentina) ir R. Doblevičiūtė (Urugvajus).

Pianistas Saulius Cibas dalyvauja jaunųjų pabaltiečių menininkų konkursiniame koncerte

● MARQUETTE PARKO liuanistinė mokykla šiemet baigiantiems mokiniams dovanoja K. Ališausko knygą "Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės".
● SENATORIUS Fulbrightas vienoje televizijos programoje turėjo drąsos pareikšti, jos "Izraelis kontroliuoja Amerikos senatą", todėl esą

sunku pozityviai veikti Vidurinių Rytų taikos reikalais.

● Teko patirti kad Bankstowne, Australijoje, rajone veikla savitarpio Fondas "Stikliukas" vadinamas. Jis yra įkurtas prieš kelis metus viename bare, turi rašytus įstatus ir apie 20 narių. Nariai remia vienas kitą patekusį į nelaimę arba susirgus, laukomai ligoniai ir atiduodama ypatinga pagarba mirusiems, o jų šeimas remia moraliai ir materialiai.

● J. ANDRIUS, buvęs Lietuvoje karo topografijos skyriaus viršininkas parengė naują didelį Lietuvos žemėlapi.

D. Valaitytė, N. Ilginytė ir R. Kubiliūtė, Chicagos Aukšt. lit. mokyklos 8 kl. mokinės, skaito savo kūrybą

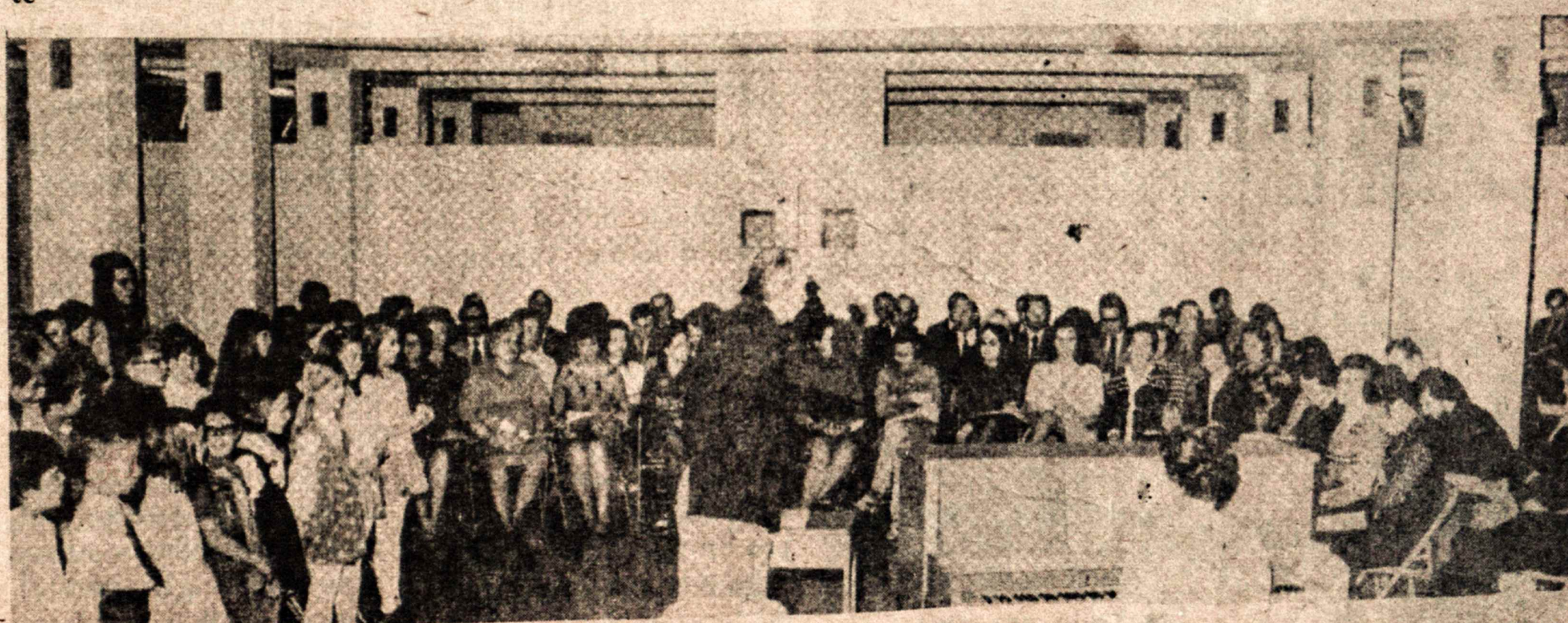
Dainininkė Jūratė Veblaitytė-Lichtfield dalyvauja jaunųjų pabaltiečių konkursiniame koncerte

Kanados skautų vadovai su vyriausiais skautininkais suvažiavime gegužės 5 d. St. Catherine's. Pirmoje eilėje stovi iš kairės: js M. Vasilauskienė, Kanados rajono vadovas vs. K. Batūra, s. B. Abromaitienė, Seserijos vyr. skautininkė vs. L. Milukienė, L. Lelienė iš Rochesterio, Brolijos vyr. skautininkas vs P. Molis, s. M. Gverzdienė, s. V. Morkūnas ir Clevelando Neringos turtininkė s. N. Kersnauskaitė.

Violeta Bitinaitė, Studentų sąjungos Sydnėjaus skyriaus pirmininkė, baigė humanitarinius mokslus.

Chicagos Lietuvių operos "Carmen" sąstato repeticija. Kairėje — vaikų choras, vidury — operos choras ir dešinėje — solistai.

LIETUVIŲ KALBOS SVARBA KALBOTYROJE

(iš praeito numerio)

(IŠ PROF. W.
SCHMALSTEIGO
PASKAITO MOKYTOJŲ
STUDIJOSE
DAINAVOJE)

Paprastai istorinės kalbotyros tyrinėtojai siekia ypatingai gerai susipažinti su tomis kalbomis, kurios yra mažiausia pasikeitusios, tai yra, kurios ir dabar yra arčiau tos prokalbės, iš kurios visos šios gimininės kalbos yra išsivysčiusios. Čia ir pasirodo lietuvių kalbos svarba lyginamajai istorinei kalbotyrai, nes iš visų dar dabar kalbamų moderniųjų (arba naujųjų) indoeuropiečių kalbų lietuvių kalba yra mažiausiai pasikeitusi. Todėl ir daugelyje istorinių gramatikų, etimologinių žodynų ir kitokio tipo veikalų dažnai galime rasti lietuvių kalbos duomenų, kurie dažnai yra cituojami ir kuriais aiškinami lietuvių kalbos faktai.

Tie iš jūsų, kurie lankote mokyklas anglų dėstomąja kalba, esate greičiausiai bent kiek susipažinę su garstuoju anglų kalbos žodynu Webster III arba Websterio Trečiuoju tarptautiniu žodynu. Šis žodynas buvo išleistas 1966-ais metais Springfielde, Massachusetts. Tai yra be abejo vienas iš patikimiausių ir pilniausių žodynų, bet kada išleistų pasaulyje. Pasak vyriausio šio žodyno redaktoriaus dr. Philip Babcock Gove, šio žodyno paruošimas truko 757 redaktoriaus darbo metus. Per 200 konsultantų dalyvavo jo paruošime, jau neskaitytą didelio nuolatinio šio žodyno redakcijos bendradarbių štabo. Šiame žodyne duodama ir žodžių kilmė, arba etimologija. Kaip rašo vyr. redaktorius dr. Gove, kur galima, žodyne yra duodama anglų kalbos žodžių kilmė arba tiesiog iš indoeuropiečių prokalbės, arba paaiškinant, kaip tas ar kitas jos kalbos žodis buvo pasiskolintas iš kitų indoeuropiečių kalbų. Pažvelkime labar į kai kuriuos tų žodžių ir ypač į tuos, kurie turi atitikmenis ir lietuvių kalboje.

Prie anglų kalbos žodžio root randame atitikmenis kitose indoeuropiečių kalbose: vidurinių anglų kalbos sot, senųjų anglų kal-

bos sot, senųjų airių kalbos súide ir lietuvių kalbos suodžiai. Prie anglų kalbos žodžio quick rasime senųjų anglų kalbos cwic, cwicu, senosios islandiečių kalbos kvirk, lotynų kalbos vivus ir lietuvių kalbos gyvas. Įdomu taip pat pastebėti, kad šis pastarasis lietuvių kalbos žodis (gyvas) yra išlaikęs pirmą pradžią šio žodžio reikšmę, kuri anglų kalboje jau yra išnykusi, bet kurią dar galime pastebėti tokiuose anglų kalbos senoviškuose idiomatiniuose išsireiškimuose kaip the quick and the dead. Tiesa, daugelis anglų kalba kalbančių žmonių ši išsireiškimą gali ir nevyskai gerai suprasti, bet, pasitelkdamie lietuvių kalbą į pagalbą, mes lengvai galime jį suprasti. Juk ir anglų kalbos išsireiškinimas the quick and the dead pradžioje reiškė "gyvieji ir mirusieji (žmonės) arba "gyvi ir mirę", bet ne tai, ką dabar galėtume pažodžiui suprasti: "greitieji ir mirusieji "arba" greitai ir mirę".

Prie anglų kalbos žodžio ear mes randame tokius atitikmenis: senųjų anglų kalbos eare, senųjų vokiečių aukštaičių ora, gotų kalbos auso, lotynų kalbos auris ir, be abejo, lietuvių kalbos žodį ausis. Prie žodžio to say randame senųjų vokiečių aukštaičių žodį sagen ir lietuvių kalbos sakyti.

Taip vien tik šiame žodyne galėtume rasti šimtų tokių atvejų.

Žvilgtelėkime dabar į kai kuriuos žodžius, kurie buvo anglų kalbos paskolinti iš kitų kalbų. Kai kurie tų žodžių yra bendri daugeliui Europos kalbų. Pvz. anglų kalbos žodis drama yra aiškus skolinys iš graikų kalbos. Šio žodžio kilmė (arba etimologija) nėra vispasiškai aiški, tačiau čia Websterio didysis žodynas teigia, kad tas žodis yra giminingas su lietuvių kalbos žodžiu daryti, latvių darīt. Anglų

kalbos žodis igneous, kuris yra kilęs iš lotynų kalbos, turi aiškų ryšį su sanskritu agni-"ugnis" ir, žinoma, su lietuvių žodžiu ugnis.

Kiek anksčiau esu minėjęs, kad istorinė kalbotyra mėgina atstatyti arba rekonstruoti vienos arba kelių kalbų prokalbę, naudodamasi daugiausia konservatyviųjų išlikusių kalbų duomenimis. Aš taip pat minėjau, kad lietuvių kalba esanti konservatyvesnė (archaiškesnė) už latvių kalbą. Dar kartą čia norėčiau priminti taip pat anksčiau minėtą faktą, kad lietuvių kalba yra pati konservatyviausia iš visų dabar dar gyvų indoeuropiečių kalbų. (Mes jau "susitarėme" nesakyti, kad lietuvių kalba yra "seniausia" kalba, nes visos indoeuropiečių kalbos yra vieno "senumo", nes visos yra kilusios iš tos pat prokalbės). Čia pat reikia vėl pakartoti, kad lietuvių kalba yra mažiausiai pasikeitusi nuo to laiko, kai ji atsiskyrė iš indoeuropiečių prokalbės. Tokiu būdu kiekvienam kalbininkui, kuris domisi istorine indoeuropiečių kalbotyra, yra būtina bent pusėtinai susipažinti su lietuvių kalba, jeigu jis jau neturės progos jos pramokti ir kalbėti ir šiaip praktiškai gerai vartoti.

Zoologai būtų tikrai labai laimingi, jeigu jie galėtų surasti gyvą dinosauro. Galite tik įsivaizduoti, kaip jie pultųsi šio gyvojo dinosauro tyrinėti. Deja, visi dinosaurai jau labai seniai yra išmirę. Ta pačia prasme istorinės kalbotyros tyrinėtojai labai džiaugiasi, turėdami progos tyrinėti gyvą kalbą, kuri nėra daug pasikeitusi. Tai štai dėl ko daugelis kalbininkų didžiai vertina lietuvių kalbą. Tam tikra prasme čia mes turime gyvą (kalbos) dinosauro. Šiuo palyginimu, gink Dieve, aš jokiu būdu nenoriu pažeminti lietuvių kalbos, nes mes ir patys žinome, kad lietuvių kalba kartu yra ir labai moderni kalba, puikiai tinkanti visiems moderniojo gyvenimo reikalavimams. Be to, kalbininkai jau kuris laikas yra

prilėję nuomone, kad nė viena kalba nėra geresnė už kitą, taigi galima sakyti, kad gerumo atžvilgiu visos kalbos iš esmės yra vienodos. Tuo išsireiškimu (lietuvių kalbos palyginimu su gyvu dinosauro) aš noriu kaip tik pabrėžti, kad lietuvių kalba yra aukso kasyklos kalbininkams, kurie domisi istorine lyginamąja kalbotyra. Tai ir paaiškina, kodėl tiek daug lietuvių kalbos žodžių, formų ir kitų kalbinių reiškinių yra cituojamų visuose istorinės kalbotyros veikaluose. Lietuvių kalbos duomenys yra tokios pat svarbios indoeuropiečių kalbotyrai, kaip graikų, lotynų ir sanskritų kalbų duomenys. O kai kurie kalbininkai net galvoja, kad lietuvių kalbos duomenys yra net svarbesni už graikų, lotynų, sanskritų kalbų duomenis, nes šios trys pastarosios kalbos jau seniai yra mirusios, o lietuvių kalba ir dabar yra gyva ir gyvbinga. Gi modernioji graikų kalba labai žymiai skiriasi nuo klasikos senovės graikų kalbos.

Įdomu dar palyginti kai kuriuos šių kalbų žodžius. Imkime kad ir lietuvių kalbos žodį vyras. Atrodo, kad šis lietuvių kalbos žodis turi išlaikęs konservatyvesnę fonetinę formą, netgi ir už sanskritų kalbos tą patį žodį virab, kuris tą patį reiškia, bet kurio paskutinis garsas - s sanskritų kalboje jau yra pavirtęs į -b. Tačiau ir sanskritų kalboje šis galinis senasis garsas -s yra išlaikomas, jeigu sekantis žodis prasideda tam tikrais priebalsiniais garsais. Pvz. kai sekantis žodis frazėje bei sakinyje sanskritų kalboje prasideda garsu -t, tai žodyje viras galinis garsas -s yra išlaikomas. Pavzdžiui viras trsyati "vyras (kar) žyg trokšta. Yra ir kitų nuostabių iš senųjų kalbų paveldėtų panašumų tarp lietuvių ir sanskritų kalbų: bet čia pat reikia pastebėti, kad lietuvis dabar jokiu būdu nesupras sanskritų sakinių, taip, kaip ir sanskritų kalbą gerai mokąs kalbininkas nesupras (be specialių studijų) lietuvių kalbos sakinių. Abi šios kalbos - sanskritų ir lietuvių - yra labai kon-

servatyvios, ir kai kurie indoeuropiečių kalbotyros specialistai pradeda galvoti, kad ligi šiol - ypač rekonstrukcijose - per daug dėmesio buvo skiriama indoiranėnų kalboms (o sanskritas yra viena iš indo - iranėnų kalbų), o permaža dėmesio esą ligi dabar buvo skiriama baltų kalboms (o mes jau žinome, kad lietuvių kalba yra baltų kalba. Tokios lietuvių kalbos konstrukcijos kaip jo čia būta, jų čia gulėta ir panašiai, kuriuose kilmininko linksnis vartojamas kaip sakinio veiksnys, atrodo, yra tokios archaiškos, kad yra visiškai galimas daiktas, kad tokios konstrukcijos yra kilusios iš tų senųjų laikų, kai indoeuropiečių linksnių sistema buvo labai skirtinga nuo modernių indoeuropiečių kalbų linksnių sistemos, kur veiksnys beveik visuotinai reiškiamas vardininko linkniu.

Yra ir daug kitų kalbinių reiškinių lietuvių kalboje, kurie yra labai konservatyvūs, pvz. daiktavardžių ir būdvardžių linksnų lavimas, kai kas veiksmo žodžių sistemoje kirčiavime ir taip toliau. Tik šioje paskaitoje mes visų tų dalykų net suminėti negalėtume. Kas tuo ypatingai domisi, gali paskaityti mano seno bičiulio profesoriaus Antano Klimo straipsnį "The Importance of Lithuanian for Indo-European Linguistics", kuris buvo išspausdintas žurnale LITUANUS (1969 m. 3 nr.).

Kiek savanaudiškai žiūrėdami į šį dalyką, kalbininkai tiki ir viliasi, kad lietuvių kalba išliks gyva ir toliau, kad ji ir toliau vešliai tarps. Ir aš pats tikiu, kad lietuvių kalba tikrai tikriausiai išsilaikys. Jau nuo devynioliktojo šimtmečio vis girdisi balsų, kad lietuvių kalbai, esą, grėsiąs pavojus išnykti. Jau 1879-ais metais garsusis vokiečių kalbininkas Adalbert Bezzenberger kartu su kitais dviem asmenimis pasirašė atsisakimą, kuriame skaitome:

"Lietuvių kalba, kuri yra viena svarbiausių kalbotyrai, greitai nyksta. Iš kartovokiečių, lenkų, rusų, latvių kalbų spaudžiama, ji jau trumpai begyvuos.

Nukelta į 5 psl.

Garsusis moderninio stiliaus skulptorius Jacques Lipchitz mirė Capri saloje, kur jis poilsavo. Prancūzijoje, o vėliau ir visame pasaulyje Lipchitz pagarsėjo savo skulptūriniais darbais. Jis buvo žydų kilmės ir 1891 metais rugpjūčio 22 dieną gimė Lietuvoje, Druskininkuose. Nuo 1941 metais jis persikėlė gyventi į Ameriką.

Lipchitzas pritaikė kai kuriuos kubizmo principus savo kūryboje. Jo skulptūros visada atkreipdavo į save meno vertintojų ir publikos dėmesį.

Dar būdamas visai jaunas Lipchitzas parodė palinkimus mokytis meno. Bet jo tėvas Abromas ir girdėti nenorėjo apie sūnaus tokius sumanymus. Jis buvo nuvežtas 1901 metais į Vilnių mokytis ir tėvas savojo matyti jį inžinerium. Bet jaunuolis apie nieką kitą negalvojo, tik apie meną. Jo motina slapta nuo savo vyro išleido jį mokytis meno į Paryžių. Paryžiuje Lipchitzas išgyveno iki antrojo pasaulinio karo. Čia jis mokslinosi ir vėliau dirbo pamėgtą skulptoriaus darbą. Lipchitzas suartėjo su Picasso ir kitais moderninės krypties menininkais.

Antrojo karo eigoje Prancūzija pateko hitlerininkų valdžion ir Lipchitzas turėjo apiegti Paryžių, kuriame praėjo jo kūrybingiausi amžiaus metai. Bet ir Amerikoje

LIETUVIŲ KALBA...

(134 psl.)

Drauge su kalba žūsta ir ypatinga tauta, kuri kadaise viešpatavo šiaurės Europoje, drauge žūsta ir papročiai, pasakos, padavimai, žūsta liaudies poezija, kuri savo laiku patraukė Herderio dėmesį ir vertė dalnuoti Šamiso".

Kaip matote, pranašavimai apie lietuvių kalbos išnykimą neišsipildė, kaip neišsipildė ir daugelis visokių kitokių pranašavimų. Tikėkime, kad ateityje lietuvių kalba ne tik kad nesunyks bei neišnyks, bet kad ji dar labiau gyvuos, tobulės ir žydės. Aš esu tikras, kad mes visi galime aktyviai prisidėti prie šio lietuvių kalbos žydėjimo bei klestėjimo

Jacques Lipchitz

Lipchitzas buvo darbštus ir jo darbai, šiuo laikotarpiu turėjusieji naujus bruožus, buvo aukštai vertinami. Lipchitzas susitikdavo su kai kuriais lietuvišiais darbininkais ir švelniai prisiminavo savo gimtuosius Druskininkus.

MONTREALIS RENGIASI OLIMPINIAMS ŽAIDINAMS

Olimpiada 1976 metais įvyksta Montrealyje. Jau dabar miestas tam ypatingam įvykiui uoliai rengiasi. Pats miesto mayoras Drapeau vadovauja olimpinio komiteto darbams. Olimpiados biudžetas bus nepaprastai didelis ir sieks net 312 milijonų dolerių. Parengti Olimpiadai piniginę bazę – uždavinys nelengvas. Federalinė vyriausybė nežada subsidijų, taip pat nepatogu pakelti miesto mokesčius savo piliečiams.

Beleškant kitokių lėšų, sumanyta pirmiausia išleisti specialius pašto ženklus, o taip pat bus parduvinėjamos ir memorialinės monetos. Toliau, bus organizuota "Olimpinė Loterija". Jau praėjusioje Italijoje olimpiados išlaidoms padengti buvo išbandyta loterija ir buvo pakankamai sėkminga. O jeigu dar lėšų nepakaktų, tai Quebeco parlamentas bus priverstas pagelbėti deficitą išlyginti.

Jau pradėta 55,000 žiūrovams stadiono statyba. Po olimpiados šis stadionas bus padengtas stogu ir tarnaus įvairioms sportinėms varžyboms.

Olimpinis žaidimas perduos televizija ir už tą teisę jau sutartas stambus

LOS ANGELES MAYORAS NEGRAS

LOS ANGELES, Cal. milijoninis miestas gavo mayorą negrą. Tai staigmena, nes buvęs šio didmiesčio mayoras S. Yorty buvo ypatingai populiarus ir niekas nesitikėjo, kad jį gali nugalėti rinkimuose negras Tom Bradley. Yorty tvarkė Los Angeles miestą ištisą dvyliką metų. Bradley, laimėjęs rinkimus, pasakė jautrią kalbą, tvirtindamas, kad išsipildė svajonė, netikėta svajonė ir jis buvo pagerbtas savo miesto piliečių, daugumoje balsavusių už jo kandidatūrą.

Tokiu būdu jau ketvirtas JAV didmiestis gavo mayorą negrą. Pirmą Clevelandas, vėliau Gary, Ind. ir Newark, N. J. turėjo negrus-mayorus. Bet šiuo sykiu yra ta naujiena, kad visi trys suminėti miestai

atlyginimas – 25 milijonai dolerių.

Stengiamasi nuslopinti nacionalistinius motyvus olimpinio žaidimų metu. Ne bus atliekami valstybių himnai, po žaidimų ne bus kiekvienų žaidimų pabaigoje iškeliama vėliava.

LAUKIAMA KARALIŠKŲJŲ VESTUVIŲ LONDONE

ANGLIJOS karalienės Elžbietos Antrosios dukters princesės Anne sužadėtuvs su leitenantu Marku Phillips viešai paskelbtos ir didžiulė londoniečių minia triukšmingai juos sveikino, kai jaunoji pora atvyko iš Škotijos Balmoros pilies. Ovacijos įvyko King Cross geležinkelio stotyje, kai jie iš traukinio ėjo į lizdinę vykti į Buckingham pilį. Abu atrodė linksmi ir nuoširdžiai priėmė sveikinimus. Princesei Anne dabar 22 metai, jos sužadėtinui leitenantui Markui Phillips 24 metai. Jie važiuos su karalienės Elžbieta ir jos vyru princu Phillip ir jaunesniais karališkos poros vaikais princu Andrew ir Edward. Šios sužadėtuvs buvo slepiamos, kol staigiai pasklydo Londono laikraščiuose.

Princesės Anne sužadėtinis paeina iš papras-

Tom Bradley sveikina jo šalininkai

turėjo labai didelį negrų skaičių, o Los Angeles rinkimų negrų buvo vos 15 nuošimčių. Bradley palaikė baltieji Los Angeles gyventojai.

Bradley Los Angeles mieste gyvena nuo savo

amžiaus 7 metų. Jo tėvas valčia atsikėlė iš Texaso, kur dirbdavo farmoje. Dabartinis mayoras moksliai nosi Los Angeles mieste nuo elementarinės mokyklos iki University of California.

Tokios išskilmės numatomos tik vieną kartą, atdarant olimpiadą.

KANADOS generalinis paštų valdytojas A. Oucillet viešai paskelbė, kad pašto įstaigų išlaidos vis auga, nes algos didėja ir kartu darosi stambesnės

techninės išlaidos. Bet jis esąs nusistatęs nedidinti laišku siuntimo ir kiti pašto patarnavimų tarifų. Bet jeigu jau ne bus galimumu esančius pašto tarifus išlaikyti, tai žinoma ateityje teks peržiūrėti š klausimą.

Princesė Anne ir jos sužadėtinis leit. Mark Phillips.

neleido siekti savito kelio tautos kūryboje ir tramdę jų ryžtą iškelti savo tautos visokeriopą pajėgumą.

Ši knyga, kaip matot, parašyta Amerikoje. O Amerikai lietuvių tauta pastarojo šimtmečio eigoje sudėjo pernelyg didžiulę auką, atskeldama nuo savo kamieno neįtikėtinai didžiulę dalį ir pasmerkdamą tą dalį visiškai išnykimui.

Ne tik vienas šios knygos autorius ištisus dešimtmečius sekė ir stebėjo gyvenimo faktus, kurie taip žiauriai veikė į lietuvių tautos likimą. Visi mes tai matome. Bet apie tai, gal didelėje baimėje, pasakyti skaudžią tiesą, dažniausiai nutylime. Kada ši knyga buvo sumanyta, kada ji buvo rašoma, negalima buvo atsipalaidoti nuo to nusimanyto, jog pradedamas nedėkingas darbas. Ak, nėra abejonės, kad šios pastangos nepatiks daugeliui tokių asmenų, kurie ar nenori ar negali skaudžias problemas svarstyti. O pasakytoji tiesa, gal net sukels irzlų jausmą.

Tačiau kas nors turi ryžtis, privalo net pasiaukoti ir nelaukiant pripažinimo ir palankaus vertinimo, vis tik pasakyti taip reikalingą teisybės žodį.

O medžiaga šiai knygai paimta juk iš paties gyvenimo. Šios knygos turinys, tai kasdienio gyvenimo faktai, kurie galima spėti kai kam neatrodys ypatingai svarbūs ir ryškūs. Tačiau tie faktai, kurie jie bebūtų neišspudingi galutinėje išvadoje juk upsprendžia visą lietuvių gyvenimo eigą ir daro ličinę įtaką į mūsų, tikrai turim pripažinti, liūdną būklę.

Kovoje už laisvą lietuvių, už jo išvadavimą nuo išgyvenusių prietaringų mintijimų čia yra panaudoti didžiųjų išminčių pasisakymai, čia paimti gausūs pavyzdžiai iš istorijos sukaupytų gyvenimiškų patyrimų. Tai buvo daroma tuo vienu tikslu, kad mūsų pagrindinė tema – laisvo lietuvių ugdymas – dar daugiau išryškėtų.

Rodos menki tie nuotykių, kurie savais laimais buvo patekę į kai kuriuos čia Amerikoje, na ir

Lietuvoje išleidžiamus laikraščius. Bet ir tie eilinės kronikos sužymėti faktai igauna nepaprastos reikšmės, kai mes atsimenam, jog jie paveikdavo mūsų tautinį gyvenimą, turėdavo tam tikros reikšmės ne tik tą pačią dieną, bet ir neišdildavo ilgesnį laiko tarpą, palikdami tam tikrus pėdsakus net ir tolimesnėje ateityje.

Čia yra daugelio metų darbas. Čia galima rasti mintis ir įtaigojimus, kurie paliečia įvairias gyvenimo sritis. Galima prileisti, jog šios knygos kai kurios vietos paragins skaitytoją kitomis akimis pažvelgti į tautinio gyvenimo reiškinius. O iš kitos pusės nėra laukiama, kad visi su čia išdėstytais mintimis sutiktų. Bet kokie bebūtų prietaringi įspūdžiai, vis tik neabejojama, jog kiekvienas nuoširdus skaitytojas priims ir supras čia išdėstytas mintis tokia pat atvira širdimi, kaip jos čia buvo parašytos.

Niekas kitas mums čia nerūpėjo, kaip tik ta didžioji mislė, kurią lietuvių tauta turės išspręsti

Visų Šventųjų lietuvių parapijos bažnyčia Chicagoje, kuri jau nepriklauso lietuviams...

savo tolimesniu likimu besirūpindama. Visokeriopai apžvelgdami šiandieninę padėtį neturime geros progos džiugiai nusiteikti. Didžiai rūpestingas mūsų veidas, kai žvelgiame į savo tautos ateitį.

Bet nusiminti nedera. Nėra ko pulti į beviltiškumą. Kiekvieną lietuvių, tame tarpe ir mus pačius, skatina drąsiai žvelgti į lietuvių tautos ateitį jau tas vienas stiprus įsitikinimas, jog lietuvių tautoje yra sukauptos didžios kūrybinės pajėgos ir kiekvieno lietuvių širdyje liepsnoja tautinė savigarbą, kuri išves lietuvių iš pačių sunkiausių ir juodžiausių jiems likimo skirtų bandymų.

Jeigu nebūtų šio gaivalingo pasitikėjimo lietuvių tauta ir jos ateitimi, tai galėtų kilti abejonės, ar būtų buvę verta šį darbą aplamai pradėti.

Kovoje už laisvą lietuvių ši knyga tegu bus tik pradžia ir tam tikra kibirkštis, kuri privalo įžiebt visuotinę, visus lietuvių apimančią pasiryžimą suprasti savo būklę, kritiškai įvertinti mūsų tautinio gyvenimo negeroves ir laisvai, nepriklausomai nuo bet kurių svetimų lietuvių širdžiai dogmų, kovoje už savo būvį daryti sprendimus.

A. Stasiulevičius – iš Vilniaus legendų...

(Antroji ištrauka)

VILNIUJE 1919 METAIS

(Ištrauka iš J. Gliados romano "Sunkiausių Kelių")

7

Su nuostabiu atkaklumu visų lūpose skambėjo savimi nepasitikėjimo gaidos.

Sleževičius galvojo: argi nuovyla Tarybos sugebėjimais tvarkytis prieš grėsmės akivaizdoje demoralizavo jaunos vyrus ir pripildė juos pagieža ir apmaudu?

Jis samprotavo: idėjų reikšmė ir galia gyvenime įmanoma tik atsirėmus į realybę. Valstybės idėja neįmanoma be atramos į valstybės ginamąją jėgą. Ir jis su kartėliu prisiminė, kad dabar Taryba neturi nė tinkamos sargybos prie savo durų.

Karšti ir anarchiški lietuvių karininkų mitingai, apie kuriuos visi aplinkui pasakojo, jo nuomone, buvo jėgos užuomazga. Ir jis šypsojosi, kad nuo pavasario ligi vidurvasario Taryba sielojosi Vilniaus vyskupo problema. Tai buvo santykių su Vatikanu pynė, lenkų ir lietuvių pastangų sankryža dėl vyskupinio sosto Vilniuje. Buvo Tarybos prestižo ženklas, kad Vatikanas derasi su lietuviais, kad Vatikanas laiko Lietuvą pasitarimų objektu. Buvo ir nuovylos prieskonio, kad tas pats Vatikanas tikrai tada pažadėjo pripažinti Lietuvą *de jure*, kai tai padarys didžiosios valstybės.

Ėjo pašaipti žinia, kad karo gydytojas Nagevičius patarė: dabar atraskime karo vadą, o vyskupas atsiras...

„Lietuvos Ūkininko“ redakcijoje Sleževičius gavo „Lietuvos Aido“ numerį. Jame paskelbta pirmosios Vyriausybės deklaracija. Tai buvo profesoriaus Vol-

demaro kalba, tarta viešame Tarybos posėdyje lapkričio keturioliką.

Su nepaprastu susidomėjimu Sleževičius stvėrė laikraštį. Šis turi pradaryti duris į nuotaikas, kurių jam neteko patirti kuriantis pirmajai Vyriausybei.

„Mes patys niekieno nekliudysime, kaimynų ramumo nedrumsime, argi reikia tai sakyti?“ – dėstė Ministeris Pirmininkas. – „Laikinoji Lietuvos valdžia skaito savo pirmiausiu ir švenčiausiu uždaviniu apsaugoti valstybę nuo betvarkės. Laikinoji valdžia privalo turėti ginkluotą pajėgą – miliciją ir policiją. Sudaryti vieną ir kitą jau darbas pradėtas.“

„Išlaikius tvarką viduj, lieka klausimas rubežių gynimo arba tikriau, saugojimo. Karo mes su niekuo nevedam ir nė vienas iš mūsų kaimynų – vokiečių, lenkų, ukrainų, rusų ir latvių – neturi pamato ant mūsų užpildinėti. Taigi didelių spėkų rubežiams sergėti mums ir nereikės. Bet vis tik, kaip aukščiau pasakyta, sargyba reikalinga, kad mūsų valstybėn neįsibrautų vogčia tas, kas neturi teisės mūsų kraštą atvykti.“

„Gindami kas mums pridera, mes svetimo nieieškom todėl tvirtai tikime, kad mūsų santykiai su kaimyninėm tautomis bus geriausi...“

Sleževičius nuslinko akimis iki skilties pabaigos. Čia buvo parašai: Valstybės Tarybos Prezidiumas: A. Smetona, J. Staugaitis, St. Šilingas ir Ministeris Pirmininkas prof. A. Voldemaras.

– Tai absoliutaus neutraliteto pareiškimas, – ištare Sleževičius.

– Tokio mes esame reikalingi, – pasakė gydytojas Alseika, buvęs redakcijoje. – Taryba priversta skelbti neutralitetą, nes tai turės palankių komentarų svetur.

Kunigas Mykolas Valadka paskutinius daugiau kaip du dešimtmečius tvarkė Scrantono lietuvių tautinės bažnyčios parapiją.

Jis likimo lemtimi pasidarė tautinės bažnyčios kunigas, veikė tos bažnyčios aplimtyje su vyskupu Hodoru. Kunigu išventintas 1929 metais ir pasiliko ištikimas tai bažnyčiai iki savo paskutinių dienų.

Kun. M. Valadka ne tik buvo dvasininkas, bet ir pažymėtinais veiklus visuomenės darbuotojas. Jis daugiausia rūpinosi lietuvių reikalais, Amerikoje išsikūrusių ir čia pasižymėjusių savo aktingą tautinę veiklą. Jis priklausė visai eilei lietuvių organizacijų ir daug savo energijos skyrė susivienijimui, būdamas jo pastoviuoju komisijų nariu bei seimų dalyviu.

Bet kun. Mykolas Valadka matė ir lietuvių gyvenimo daugelį negerovių. Jis buvo autorius kelių didelių nuostabių ir pagal kruopščiai surinktą medžiagą, turtingų knygų. Paskutinė jo knyga "Už laisvą lietuvių" labiausiai ryškiai nes nušviečia lietuvių ateivius, o taip pat ir tėvynėje likusių dvasinių bei kultūrinių reikalų.

Čia paduodame jo knygos "Už laisvą lietuvių" įvadą, aptartą ir parašytą su jo ilgamečiais draugais, kuriame atsispindi Amerikos lietuvių sėkmės, o taip pat ir padarytos klaidos. Objektiviškai skaitytojui tie žodžiai bus arti prie širdies ir daugeliui pasiliks atmintyje ilgais laikais.

UŽ LAISVĄ LIETUVI

Kiekvieno mūsų širdyje giliai išmigęs yra kilnus jausmas, tai meilė visiems žmonėms, užuojauta kiekvienam žmogui, kurs vis sunkesnėse sąly

gose gyvena šioje nuostabios grožio žemėje, surėdytoje stebuklingu išmintingumu, bet tų pačių žmonių neapdairumu paverstoje žemėje į tortūrų areną, kurioje žmogus vargsta nuo paties gimimo iki savo skausmingos mirties.

Bet dar gilesnis jausmas mūsų širdyse slypi savo giminei, savo tautai. Ir tai visai natūralu ir jokiomis jėgomis nepakeičiama.

Lietuvių tauta reikalinga ypatingos užuojautos. Mokslas tyrinėja lietuvių tautos praeitį ir ieško istorinės gilumos, kokia yra prieinama ir pasiekama. Ir kiek mes šiandien žinome bei pajėgiame iširti, lietuvių tautos likimas visais amžiais buvo

ir šiandien tebėra išimtinai vargingas, neapsakomai skaudus ir nežmonišku žiaurumu tautos jėgas naikintis. Šimtai metų sekė paskui vienas kitą, susiklostė tūkstančiai metų, ir vis tokių pačių skausmingų metų, o lietuvių tauta tik trumpais laikotarpiais atgaudavo viltį ir džiaugsmą laisvai atsikvėpti. Lietuvių ištisos giminės istorijos eigoje negalėjo augti ir kilti, bet nepakeliamų skriaudų akivaizdoje nyko, o kai kurios šakos visai buvo išnaikintos ir dingo tamsioje istorijos gludumoje.

Ne tik grynai materialinės negerovės slėgė lietuvių, bet ir jo dvasia buvo pančiojama, kad jis savo tautos apimtyje galėtų surasti nepriklausomą kelią galvoti ir jausti taip, kaip jam sako jo tautos

interesai. Dideliu skausmu mes žvelgiame į praeitį, kurioje dvasinis pavergimas užgulė lietuvių širdis,

SEKMADIENIO RYTAS LIETUVOS BAZNYTKAIMYJE

Netrukus ir daugiau žmonių pradėjo burtis redakcijoje. Čia buvo J. Makauskis, J. Vileišis, K. Škirpa, P. Gužas, jauna mergaitė B. Grigaitytė. Idėmiai sekė visus Felicija Bortkevičienė. Tuč tuojau visų dėmesio centru pakliuvo svečias. Tik vakar atvykęs Vilniun, Sleževičius buvo pasiteiravimų ir jam skiriamų klausimų centras. Kartu gi kiekvienas jautė pareigą pasakoti jam apie savus visuomeninius negalavimus.

— Su Taryba mes negalime susidėti, — kažkas garsiai pareiškė.

— Kodėl gi ne? — paklausė Sleževičius. — Juk mums, dirbant Taryboje, Taryba būsime mes patys.

Patyrę apie Sleževičiaus atvykimą, posėdžiui gilėjant, įžengė trys garsūs socialdemokratai: Mykolas Biržiška, Augustinas Janulaitis ir Steponas Kairys. Iš jų pirmųjų posakių Sleževičius sugavo didelį antagoniizmą Tarybai.

— Kodėl gi ji tokia bloga? — klausė Sleževičius, ir negalėjo sutapti su Tarybos neigimo nuomonėmis. Jam atrodė, kad, kaip ir Petrapilio lietuvių seime, formalistika ima užgožti padėties esmę. Socialdemokratai pabrėžė reikalą nedaryti sprendimų, kol nepatirta žmonių valia.

— Nėra laiko atsiklausinėti, — suriko Bortkevičienė. — Laikas bėga galvotrukčia, ir mums reikia antros Vyriausybės.

Visų slaptomis laukiamas žodis buvo išsprukęs, ir tai uždegė pasitarimo dalyvius. Susirinkimas tartum pavirto frakcijos posėdžiu legislatūrinės institucijos užkulisyje.

— Antrą Vyriausybę reikia sutelkti koalicinę, — garsiai pasakė Bortkevičienė. — Turi sueiti liaudininkai ir socialdemokratai.

— Tai rizika, — tuoj atsiliepė Janulaitis, visus apžvelgdamas savo trumparegėmis akimis. — Jeigu jums pavyks vieniems, aišku, jus girs. Jeigu gi nepavyks... — jus prakeiks.

Janulaitis buvo nervingas. Rizikos problema, esanti amžina valstybės tvarkyme, jam atrodė koalicinės partijos pragaištimi.

Palenkęs galvą ties stalu ir nebežiūrėdamas į susirinkusius, nes kaupė mintis ir žodžius, Janulaitis pradėjo kalbėti skubiai. Žodžiai dėl skubumo nesirišo aiškiai. Bet jis skubėjo išsakyti tai, kas jam labai rūpėjo per tuos lemtingus mėnesius, o išsakyti vis nebuvo progos.

— Kol nežinoma žmonių valia, — kalbėjo Janulaitis, — ir Valstybės Taryba, ir pirmoji Vyriausybė, ir antroji Vyriausybė — turiu galvoje būsiančiąją — nėra suverenūs žmonių valios atstovai. Būtina sudaryti sąlygas, kad žmonių valia būtų išgauta dėl labai konkrečių atvejų. Iš tikrųjų, mes nežinome, ko nori žmonės? Autonomijos, savos valstybės, kurios valstybės formos? Ryškiausiai istorijos pavyzdžiai rodo, kad ir sunkiausiais metais tautų gyvenime — pavyzdys kad ir Prancūzija — žmonių valia buvo pirmas ir vienintelis valstybės suverenai.

— Kaip mes atsiklausime žmonių valios, — nekantariai ir pakėlus toną, pasipriešino Bortkevičienė. — Nėra sąlygų atsiklausinėti. Kapsukas Daugpily rikiuoja bolševikų kariuomenę.

Bet, atrodė, ir kapsukinių lietuvių, kaip neatskiriamos tautos dalies valią, reikia įskaityti į bendrą tautos valios balansą. Taip stengėsi pareikšti savo nuomonę socialdemokratai.

Bus daugiau.

* KULTŪRINIS PUSLAPIS *

A N K S T Y V I E J I M. K. Č I U R L I O N I O D A R B A I

PAVEIKSLAI LEMTIES APMASTYMAI

Vienas įdomiausių M.K. Čiurlionio ankstyvojo periodo kūrinių, kuriame dailininkas įkūnijo mintis apie neišvengiamą žmogaus gyvenimo kelio pabaigą–mirtį–tai paveikslų ciklas "Laidotuvių simfonija", fantastinės gedulo procesijos vaizdai. "Laidotuvių simfonija" persunkta fatalizmo nuotaikos, tačiau bendra menine koncepcija daug kuo skiriasi nuo ano. meto vokiečių bei lenkų simbolistų kūrybos.

M.K. Čiurlionio piešinių albumai rodo, kaip ilgai ir įvairiai dailininkas ieškojo išraiškos savo idėjai. Čia esama daug piešinių, tematika, simbolikos turiniu artimų "Laidotuvių simfonijai".

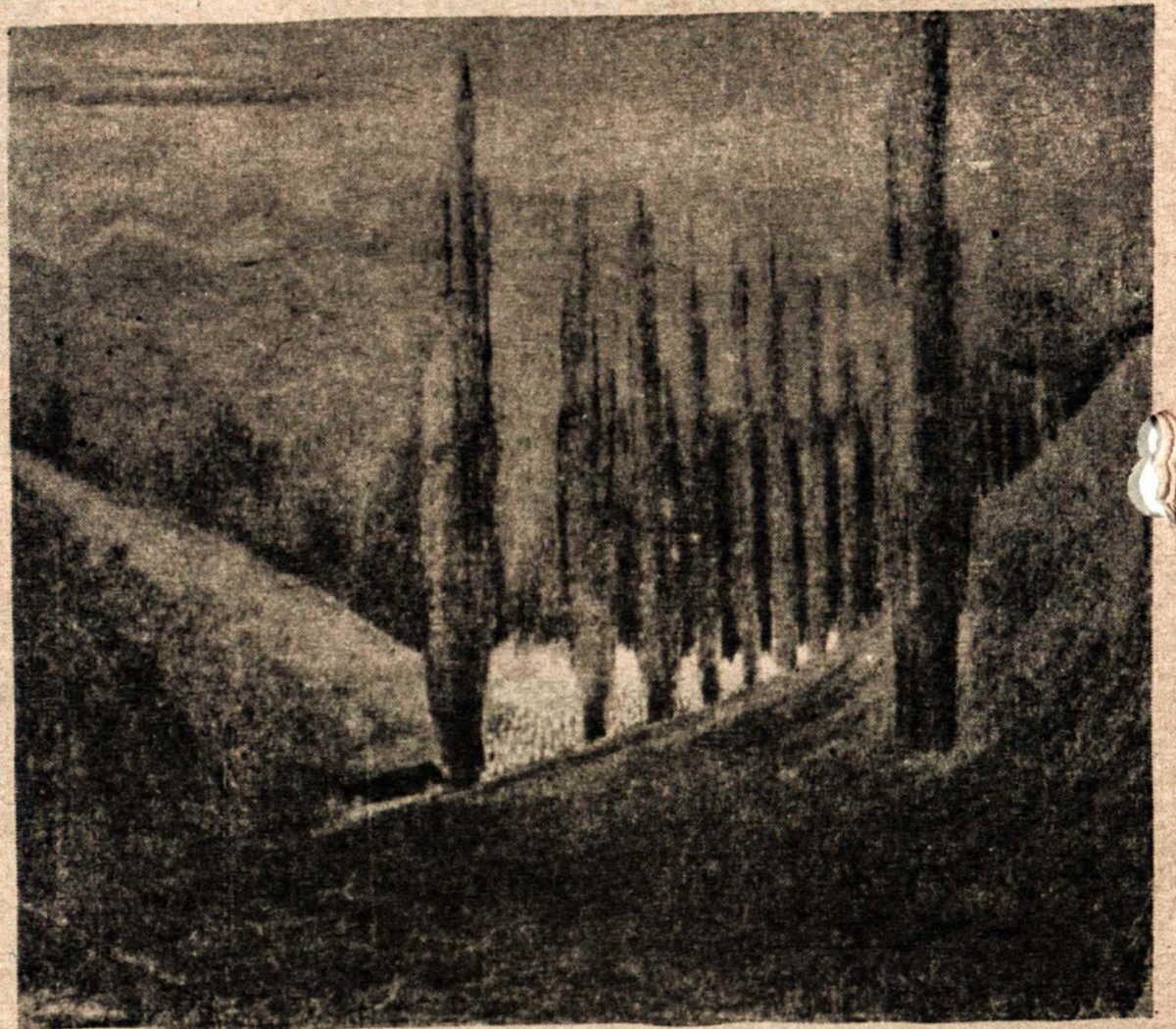
Viename kompozicijos variante pirmame paveikslo plane matome stambiu planu pavaizduotą numirėlio karste profilį, už jo, prie trijų degančių žvakių, – trys figūros liūdnai nuleistomis galvomis. Eskiže Čiurlioniui gerai pavyko perteikti seno, praplikusio, raukšlėto, buka nosimi numirėlio charakteristiką ir jį palydinčią grupės susikaupimą. Tačiau dailininko, ieškojusio savo kūryboje didelio poetinio meninio apibendrinimo, matyt, nepatenkino scenos buitiškumas.

Ieškodamas kito laidotuvių varianto, Čiurlionis vaizduoja tris klūpančius žmones prie kapo, kurio gelmėje lyg kokiame piūvyje parodo patį numirėlį–gulintį ramia poza, ranka parėmusį savo kaukolę. Čiurlioniui labiau patraukia tik prie kapo klūpančių žmonių grupė, ir šią temą jis vysto jau kitame albumėlyje. Sprendžiant iš braižo, abu piešiniai atlikti beveik tuo pat metu. Pastarajame piešinyje Čiurlionis vaizduoja tris klūpančiuosius iš nugaros, bet panašia tvarka–vieną kiek pakilusį, kitus labiau palinkusius. Virš jų galvų šviečia vienišos žvaigždutės. Figūros klūpo ne prie kapo, o priešais simbolinę būtybę soste. Jos atvaizdu kairiajame lapo piešinyje Čiurlionis matyt, liko nepatenkintas ir nutrynė, toj vietoj pavaizduodamas žemės horizontą ir žvaigždėtą dangų.

"Laidotuvių simfonijos" šeštajame paveiksle mirtį simbolizuoja skeletas, jojas raitas ant karsto. Viename eskize randame tą patį simbolinį skeletą, kuris, stovėdamas pasisukęs šonu, linksmi mēto į viršų savo galvą. Panašaus gruboko komizmo Čiurlionio paveiksluose neužtinkame: visa tai buvo jam veikiau tik žaidimas su mirties simboliu, negu rimti kūrybiniai ieškojimai.

Patraukia dėmesį dar vienas šios temos sprendimo variantas, kur vaizduojama žmogaus kaukolė, užmauta ant mieto saulės fone. Viename eskize nužymėta tik bendra kompozicijos schema, o kitame piešinyje motyvas realistiškai detalizuotas. Vis tik taip kruopščiai modeliuota kaukolė su ją apsėdusiomis musėmis daro atstumiantį išpuodį. Panašios natūralistinės detalės nesvetimos vokiečių ir lenkų simbolistams, tačiau Čiurlionis savo tapybos paveiksluose viso to atsisako. Beje, minėtasis kaukolės piešinys tematiškai susijęs su kitais eskizais ta-
8 psi.

M. K. Čiurlionis,
Laidotuvių
Simfonija
I PAKALNĖ
1903 m.

me pačiame lape. Jie sudaro lyg ir triptiką. Pirmame fragmente guli vaikas, jo galvūgalyje tupi pelėda, antrame vaizduojama nedidelė žmogaus figūrėlė, iškėlusį ranką prie karunuoto milžino galvos, trečiame – ta pati žmogaus kaukolė.

Šalia tų idėjiškai ir plastiškai išskaitomų eskizų "Čiurlionio albumuose pasitaiko" užšifruotos "minties piešinių–pirminių paveikslų sumanymų. Toks yra, pavyzdžiui, eskizas, vaizduojas iš jūros kylantį kūdikį saulės disko fone, tiesiantį rankas į sfinksą primenančią būtybę.

Viename albumo lape vaizduojamas žmogaus pakaušio fragmentas tarp didelių degančių žvakių. Įdėmiau išsižiūrėjus, susidaro išpuodis, lyg žmogus melstųsi priešais kryžių, prie Nukryžiuotojo kėjų. Kaip žinia, Čiurlionis savo ciklose mėgo varijuoti tą pačią temą "pasirinkdamas" kurią nors kompozicijos detalę ir ją išdidindamas kitame paveiksle. Lyginant minėtąjį eskizą su kitu, kuriame matome vėldą, žvelgiantį kančios pilnomis akimis, apšviestą vienišos žvaigždės, paaiškėja, jog tai vėlgi Nukryžiuotojo motyvo fragmentas – viršutinė dalis. Abu eskizai, sprendžiant iš braižo, piešti tuo pačiu metu. Įdomu, kad šiuose eskizuose apsieta be tradicinės krikščioniškos atributikos: užtenka pažvelgti Nukryžiuotojo vėldą – nėra nei įprastų ženklų prie kryžiaus, nei erškėčių vainiko ant galvos, nei prastos ir pats vėldo traktavimas.

M.K. Čiurlionio eskizai liudija, kad ilgai ir sunkiai dailininkas ieškojo plastinės išraiškos savo sumanymui. Todėl daugelis jo piešinių taip ir netapo paveikslų užuomazgomis. Beje, vartant šiuos Čiurlionio eskizus, išryškėja ir dar viena. Dažnai dailininkas, nusigręžęs nuo mirties ir lemtingumo simbolikos, nuo sunkių apmąstymų apie žmogaus būties sudėtingumą ir tragizmą, grįžta prie gimtųjų laukų, sodžiaus pirkelių, piešia paprastą vandeninę, pasiduoda gamtos žavesiui. Ilgainiui suartėjimas su gimtinės gamta ir jos žmonėmis suvaidino lemiamą vaidmenį dailininko kūrybos formavimesi, padė-

jo jam atrasti savą minčių ir jausmų pasaulį, kuris taip skiriasi nuo ano meto simbolistinės dailės aplinkoje. Net ir jo ankstyvųjų metų kūrinys – "Laidotuvių simfonija", šiaip jau turįs tos aplinkos antspaudą, rodo savitą M.K. Čiurlionio požiūrį į žmogiškosios būties problematiką.

"Laidotuvių simfonija" prasideda fantastinio miesto peizažu, kuriame matyti didžiulė minia žmonių, nešanti juodą karstą. Vartuose skambas varpas lyg kviečia į laidotuves. Kitą vartų angą puošia karūna.

Geriau išsižiūrėjus į vartus, pastebi Čiurlionio pamėgtą gamtos ir žmogaus sutapatinimo, materijos personifikavimo būdą. Vartai su varpu, dviem juodom trikampėmis klaurymėm – "akimis", o dar aukščiau – "ragai", šalia – "sparna", visa tai sudaro kiek naivokai Čiurlionio perteiktą fantastinės būtybės išpuodį. Žmonių masė dar sustingusi savo tragiškame laukimo akmirksnyje, bet varpas skamba, ir angelai, kuriais papuošta miesto siena, savo judesiu lyg kviečia pradėti laidotuvių eiseną.

Žaliai gelsva siena ir mėlynas dangus – šios šaltos spalvos dominuoja ir teikia paveikslui tragiškos nuotaikos atspalvį.

Antrasis "Laidotuvių ciklo" paveikslas su skamba nepaprastai stipriai, netikėtai, išpuodingai, tai pats emociingiausias, ekspresyviausias paveikslas visame cikle.

Bendro minios vaizdo ir miesto vietoje, kurį matėme ciklo pradžioje, antrame paveiksle tėra kelios figūros, nešančios karstą. Gelsvo dangaus, besileidžiančios saulės fone išsiskiria ir visame paveiksle dominuoja šurpliai juodas karstas.

Čiurlionis šį paveikslą komponuoja tautplom, bet išraiškingom priemonėm; kiek pirmajame paveiksle yra naivumo, tiek šiame – meistriškai pasiekto išpuodingumo. Originaliai dailininkas įkomponuoja pačią saulę – pokarstą, besileidžiančią, lyg simbolizuojančią begėstančią gyvybę. Karstą lydinčios moters matyti tik fragmentas, nutapytas stipria juoda spalva; jos koloritas "pereina" į karstą ir į nešančiųjų figūras: toklu būdu su-

M. K. Čiurlionis.
– Laidotuvių
Simfonija
III į LAUKUS

kuriama paveikslo plastinė visuma ir judesys į priekį.

Gelsvas dangus klek prigeso, atsirado žalsvi atšvaitai, kurie gerai atliepia žaliai žolei, panašiai kaip mėlyna žmonių masėms medžių šešėliams. Lėtas žmonių procesijos ritmas, monumentalūs nuogi medžių kamienai, ramios peizažo spalvos – visa tai trečiajam ciklo paveikslo teikia elegiška liūdną nuotaiką.

Ketvirtame "Laidotuvių" ciklo paveiksle, kaip ir pirmajame, vėl dominuoja peizažas, kuriame tarsi ištirpsta laidotuvių procesija, švečianti šimtais gelsvų liepsnelių. Ritmas nelauktai sujuds ne iš kairės į dešinę, o atvirkščiai – iš dešinės į kairę, įnešdamas į ciklą tam tikro netikėtumo, kurį antrame ciklo paveiksle Čiurlionis išgavo originalia kompozicija.

Penktasis ciklo paveikslas, kaip ir trečiasis, pasižymi peizažo ir žmonių pavidalų vieningumu. Čiurlionis vėl pagauna žiūrovo dėmesį nauju masės ritmu – į kalnus kylančia spirale, kuri uždaroma iš viršaus griežta kalno įstrižaine. Čia, kaip ir trečiajame paveiksle, akcentuojama simbolinė žmonių masė, pabrėžiamas jos monolitiškumas, nors aiškiai išsiskiria atskiros figūros, sulinkusios, liūdesyje nuleistomis galvomis. Pasikartoja minios vinglavimas žalčiu-tas nesibaigiantis, lėtas kilimas į sunkiai pasteliamą aukštumą.

Priešpaskutinis paveikslas kiek primena antrąjį – vėl žmonės, nešą karstą ir seką pas-

kui jį, iškyla stambiu planu, bet pastarasis paveikslas su ant karsto jojančiu skeletu mirtimi.

Paskutinis "Laidotuvių simfonijos" ciklo paveikslas visais atžvilgiais išpūdingas kūrinys, kuriame monumentalumu prilygsta tik antrasis paveikslas. Čia dominuoja pilkšvas koloritas, jaučiama pulki spalvinė kultūra, kurios pasigendame ciklo trečiajame, ketvirtajame ir penktajame paveiksluose.

Antrajame ciklo paveiksle Čiurlionis spalvinę gamą pakelia iki maksimumo, o čia, atvirkščiai, redukuoja iki minimumo, ir abiem atvejais sukuria išraiškingiausius ciklo paveikslus.

Paveiksle dominuoja vieniša monumentali žmogaus figūra, stovinti, kaip ir visi žmonių pavidalai šiame cikle, liūdnai nuleidusi galvą, paslėpusi veidą. Siluetas didingai išsiskiria už baltų lango rėmų juoduojančios nakties fone. Laidotuvės baigėsi. Žmogus liko su savo sunkiomis mintimis, liko vienas tuščiam žalsvame kambaryje "Laidotuvių simfonijos" ciklas prasidėjo vartais paveiklo kairėje, o baigiasi šia sulinkusia figūra paveiklo dešinėje, kuri uždarė visą ciklą, paveikslų ritminį judėjimą sustabdo sunkiu judesiu "atgal" – iš dešinės į kairę. Ciklas prasideda kylančiu ritmu, kuris antrajame paveiksle staiga krinta, trečiajame vėl pradeda kilti, po to šitai cikliška kartojasi kituose paveiksluose, kol septintajame, paskutiniame, didingai, monumentaliai iškyla žmogiškos kančios simbolis, išpūdingu akordu

užbaigdamas visą liūdną pasakojimą apie žmogų ir mirtį. Kolorito požūrių ciklas taip pat yra nelygus. Jis prasideda ramiu melsvos ir žalsvos spalvos deriniu, kuris antrajame paveiksle netikėtai perauga į stiprų geltonos ir mėlynos kontrastą, o šis su vakaro šviesa ima blėsti trečiajame ir ketvirtajame paveiksluose, kol visai užgęsta melsvoje naktyje dviejuose priešpaskutiniuose paveiksluose.

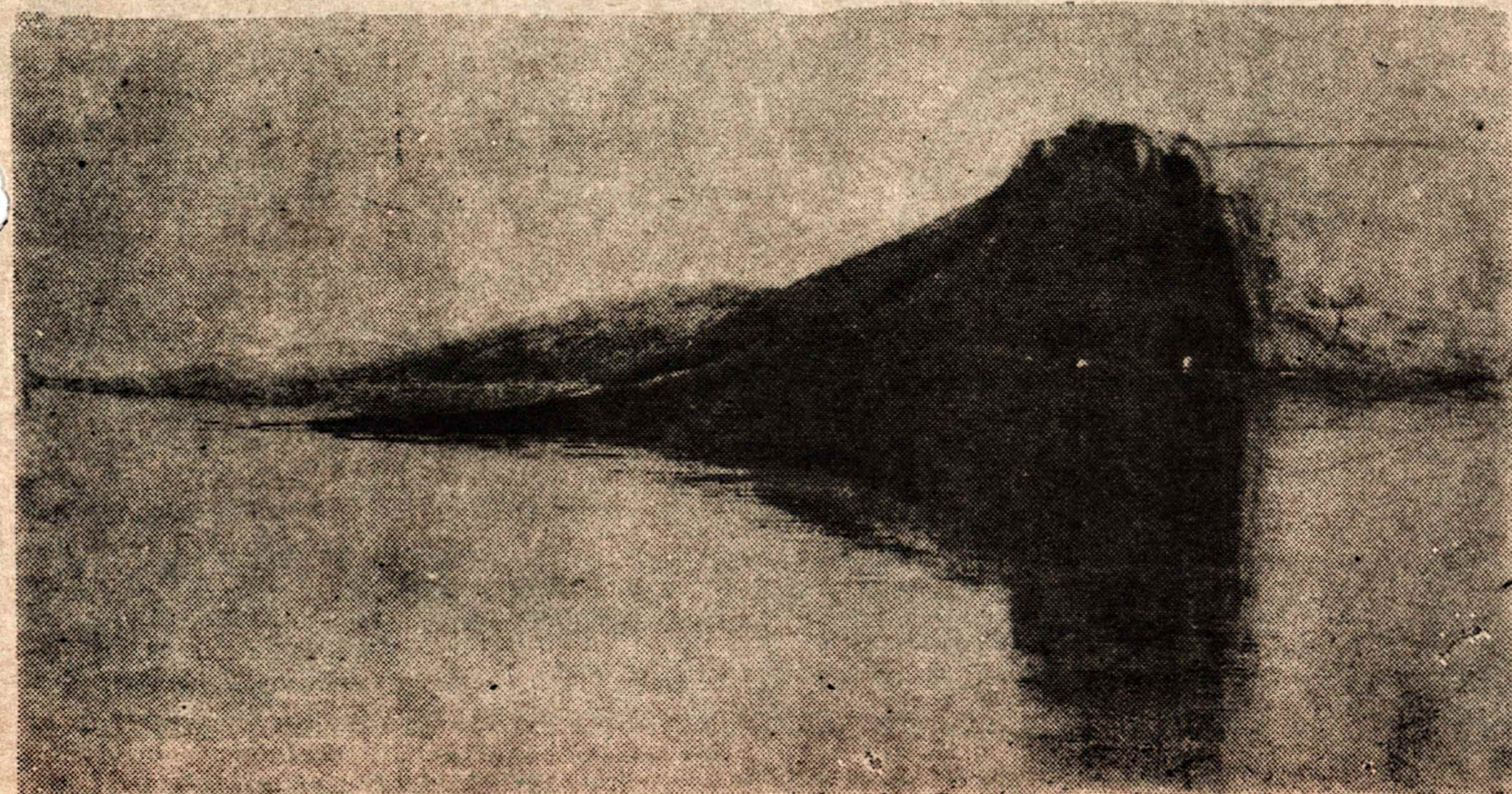
Ciklas plačiai ir įvairiai literatūriškai aiškinamas, skirtingai interpretuojamas. Nesileidžiant į aiškinimus, pažymėsim, kad filosofškai gili ir emociinga Čiurlionio dailės sunkiai sutelpa į racionalius vienareikšmius apibūdinimus, ji palieka plačią individualią dirvą subjektyviems žiūrovo komentarams.

"Laidotuvių simfonija" – vienas iš nedaugelio M. K. Čiurlionio kūrinių, kuriuose viršū ima tamsiosios pasaulio jėgos, mirties, griovimo stichija. Vis tik geriausiai savo tikslą Čiurlionis pasiekia ten, kur neseka simbolistais, siekusiais teatrališkais reginiais bei butaforiška atributika sukelti žiūrovui šurpą, o stengiasi atskleisti tragiškuosius būties aspektus gamtos nuotaika, apibendrintu žmogaus paveikslu ir pan. Sugretinę M. K. Čiurlionio ir jo meto madinčių simbolistų tapybą, peržvelgę M. K. Čiurlionio portretinius psichologinius piešinius, kai kuriuos ankstyvuosius paveikslus, pagaliau, palyginę "Laidotuvių simfonijos" ciklą su mirties bei lemtingumo simboliškos iškvojimais jo šios tematikos eskizuose, išitikiname, jog Čiurlionis, nors ir būdamas igudės piešėjas, savo paveiksluose vengė aliuzijų į portretinę, buitinio žanro, istorinę ir panašaus tipo tapybą. Jis jautė, akademinų kanonų neatitikimą jo kūrybos principams. Nors kompozicijų eskizuose pasitaiko ir natūralistiškai traktuotų detalių, ir banalokos simbolikos (tai neišvengiamas meninės aplinkos atgarsis), tačiau, kaip rodo net ankstyvaisiais metais sukurta "Laidotuvių simfonija", Čiurlionis savo baigtuose tapybos darbuose sąmoningai stengėsi viso to išvengti. Brandžioje kūryboje Čiurlionis tampa visiškai nuoseklus ir atsisako anam metui būdingų meninio skonio ydų.

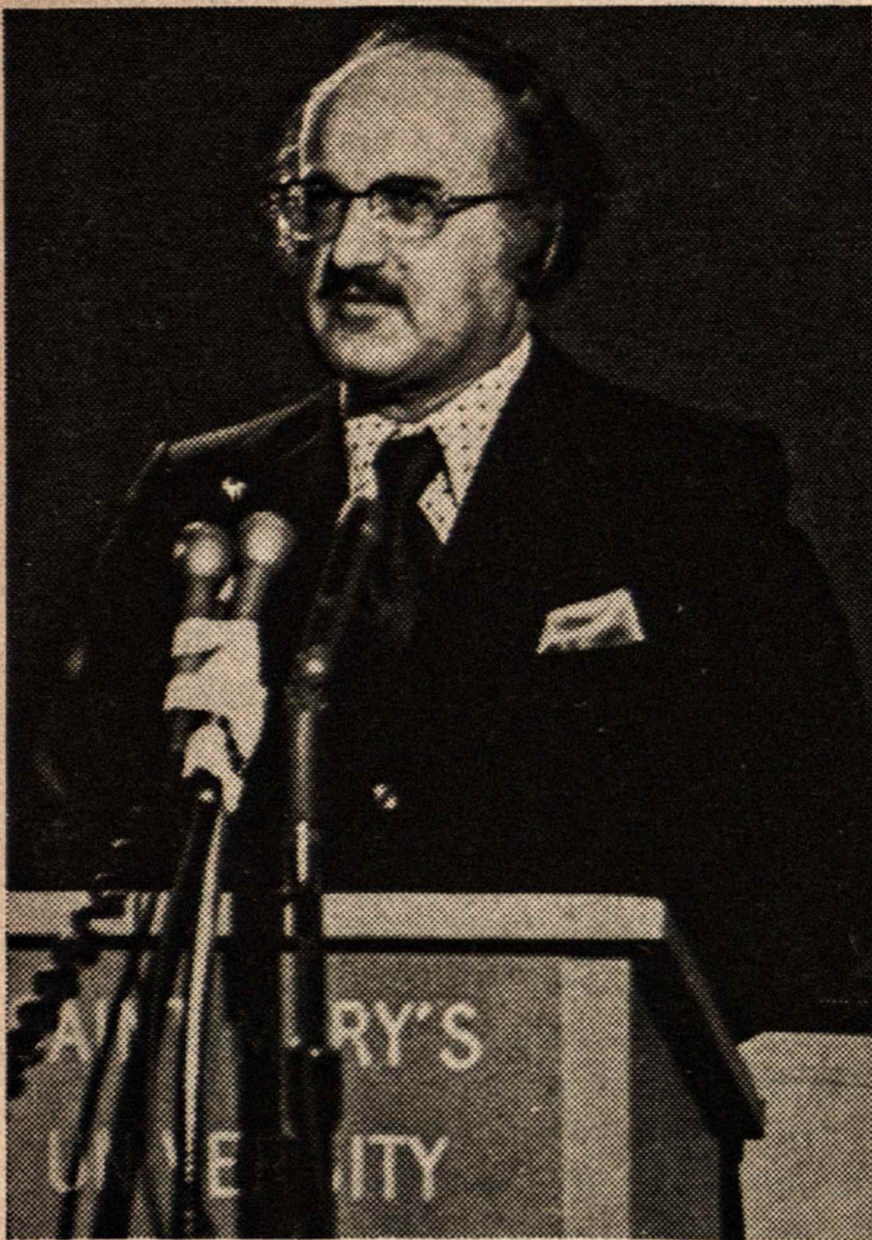
(IŠ AUGUSTINO SAVICKO PASISAKYMU)

M. K. Čiurlionis, Laidotuvių simfonija
VII paveikslas.

M. K. Čiurlionis. RAMYBĖ. (Popierius, mišri technika – pastelė, akvarelė, tempera).

Dr. Stanley Haidasz gegužės 4 d. daro įvadinį pranešimą daugiakultūrinių reikalų konferencijoje "Multiculturalism Atlantic" St. Mary's universitete, Halifax, N. S.

DAUGIAKULTŪRINĖ KANADIEČIŲ VEIKLA

Dr. Stanley Haidasz aplankė Naujosios Škotijos etninius centrus. Daugiakultūriškumas dar nėra kasdieninis žodis kanadiečių tarpe, tačiau jį tokiu nori padaryti valstybės ministras dr. Stanley Haidasz, atsakingas už vyriausybės daugiakultūrinę politiką.

Dr. Stanley Haidasz, pulkus kalbėtojas, padarė pranešimus Naujosios Škotijos provincijoje, neseniai lankydamasis Sydney, Glace Bay ir Halifaxo miestuose.

Tik per vieną popietę Sydney ir Glace Bay miestuose Dr. Haidasz susitiko su graikų Ortodoksų Bendrijos atstovais, buvo priimtas rabino Y. Weinburgo Sons of Israel Temple sinagogoje, užsuko į libaniečių klubą Lebanese Cedar's Club ir aplankė ukrainiečių katalikų Holy Ghost parapijos kleboną, kun. E. Yaremą. Kaimyninės ukrainiečių parapijos salėje ministrą sutiko Sydney rities etninių grupių merginos, pasipuošusios tautiniais drabužiais, ir priėmė vietiniai etninių grupių vadai.

Vakare jis buvo garbės svečias lenkų organizacijos St. Michael's Polish Benefit Society, švenčian-

mu iš įvairių kraštų ir baigiant imigrantų bango- mis iš viso pasaulio. Mūsų vyriausybė pripažįsta, gerbia ir skatina kultūrų įvairumą kaip būdingą kanadiškos tapatybės žymę.

"... Kanada neturi oficialios kultūros ar kultūrų. Daugiakultūriškumo linija iš tikrųjų yra neribotos apimtys, leidžianti visomis minties gijomis, vertybėmis ir įsitikinimais papildyti kanadiečių turimą tapatybę. Kultūra negali būti oficialiai sąlygojama. Ji bus reikšminga tik tada, jeigu galės laisvai augti ir keltis kartu su kanadiečių vertybių sampratos bei įsitikinimų pakitimais.

Primindamas ankstesnės, 1971 m. gruodžio mėnesį Halifaxe Krikščionių ir Žydų Tarybos surengtos konferencijos pasiūlymus, dr. Stanley Haidasz pabrėžė, kad dabar didžiąją dalį tų pasiūlymų galima įgyvendinti jo departamento parama ir kad daug kas jau yra įgyvendinama. Šiuo metu grupė mokslininkų jau ruošia šešiolikos etninių grupių istorijas, planuojami ir kiti panašaus pobūdžio leidiniai.

Vieną daugiakultūrinės linijos programų sudaro paskata ir parama steigti daugiakultūrinius centrus, kuriuose galės susitikti įvairios kultūrinės kilmės žmonės.

Šį rudenį šaukiama konferencija sudarys progą grupėms ir paskiriems asmenims iš visos Kana-

čios Lenkijos konstitucijos paskelbimo 182-tąsias metines. Ta konstitucija, žinoma kaip Gegužės Trečiosios Konstitucija, yra pirmasis demokratinis aktas Europos kontinente.

Halifaxe dr. Haidasz padarė pagrindinį pranešimą, atidarydamas konferenciją "Multiculturalism Atlantic", kurią St. Mary's universitete surengė Kanados Krikščionių ir Žydų Taryba.

Ministeris pabrėžė, kad daugiakultūriškumo politika padarė oficialę ministerio pirmininko Trudeau pareiškimą federaciniame parlamente 1971 m. spalio 8 d. Jo esminė mintis "– nors Kanadoje yra dvi oficialios kalbos, Kanada neturi oficialios kultūros ir jokios etninės grupės, kuribūtų svarbesnė už kitas. Visi piliečiai bei jų grupės tėra kanadiečiai, kurie turi būti lygiai traktuojami. Daugiakultūriškumas dvikalbiškumo rėmuose vyriausybei atrodo geriausia priemonė užtikrinti kanadiečių kultūrinei laisvei".

Dr. Stanley Haidasz toliau pabrėžė:

"Šis pareiškimas yra aiškus realybės pripažinimas, realybės, kad Kanada visada buvo daugiakultūrinė, pradedant pirminiu čia buvusių įvairumais, vėliau sekusiu tyrinėtojų atvyki-

Premieras Trudeau kalbasi su Quebeco ministru pirmininku Bourassa.

dos susitikti ir pasidalinti idėjomis, liečiančiomis daugiakultūrinės visuomenės vystymą.

Kanados universitetai ir kolegijos bus skatinami įvesti etninių studijų kursus, telkti medžiagą apie etno-kultūrinių grupių vaidmenį Kanadoje.

Valstybinė filmų bendrovė National Film Board rengia seriją filmų apie Kanados etnines grupes. Tokie filmai apie vokiečių, lenkų, ukrainiečių ir italų bendruomenes jau yra baigti, ruošiami etniniai filmai apie olandus, žydus, negrus, portugalus ir kiniečius. Be to, National Film Board įvairiomis etninėms grupėms bei organizacijoms paruošė 148 filmus su 23 skirtingų kalbų. Pasibaigus konferencijai, dr. Haidasz aplankė Tarptautinį Švietimo Centrą St. Mary's universitete ir susitiko su jo vadovu profesorium Denis Healy.

Dr. Stanley Haidasz savo sėkmingą viešnagę Naujojoje Škotijoje baigė vietiniams vadams surengtu priėmimu neoficialiomis daugiakultūriškumo problemų diskusijomis.

• DAKTARŲ uždarbių aprėžimas. Pagal gautus duomenis, kiek gydytojai gauna atlyginimo už jų pagalbą sergantiems, pasirodė, jog jų uždarbiai siekia tiesiog astronominius skaičius. OHIP paskelbė, jog ateityje gydytojams nebus išmokama, pagal jų patiekiamas sąskaitas ned daugiau mėnesį, kaip \$6,480. Nurodoma, kad gydytojai, jeigu jie ir aptarnauja perdideles skaičių pacientų, tai jie nepajėgia tinkamai savo darbo atlikti. Tenka pripažinti, kad gydytojams pajamų aprėžimas nėra per daug jiems sunkus.

Kaimynai, geram bičiuliui, jaunavedžiams –
– laikraštis geriausia dovana

Dr. Stanley Haidasz su grupe merginų, atstovaujančių įvairioms etninėms grupėms Sydney, N. S.

KAIP PARDAVINĖJAMAS GINTARAS?

"Šluota" aprašo, kokiū būdu Palangoje galima įsigyti gražių gintaro išdirbinių.

"Apie 10 valando ryto moterų pliažę" atsidarydavo" gintaro turgavietė. Būriai moterų išsidėstydavo tam tikrose zonose. Prasidėdavo gintaro karštligė! Ir nemanyk gulėti toje zonoje – laisvai tau užlips ant galvos ir net neatsiprašys. Kas tavo galvą, palyginus su gintaro žiedu ar sage! Ir taip kasdien – nuo ryto iki vakaro. Ir ten tik moterų pliažė prie tavęs prekiautojos prieidavo pušyne ir valgykloje, gydykloje ir sanatorijose. Ir jei jums reikės gintarinės moterų puošmenų atributikos, drąsiai kreipkitės į tą, kuri mūvė tris (ar daugiau) žiedus, prisigėdusi kelias sages, nuskaras ir dar ką nors turėtų ir pavadinimo nebeinau). Ji tuoj išsitrauks plastmasinį maišelį ir kur nors pavėsyje "gerasis Neptūnas pažers jūros dovanas"... Tik nepagailėkit pinigų – pasirinkti yra iš ko.

PAGYVENUSIŲ ŽMONIŲ ANSAMBLIS

Šiaulių kultūros namuose toks ansamblis veikia nuo 1961 metų. Jis turi mišrų chorą, liaudies šokių ir instrumentų grupes. Ansamblui vadovauja senas dainos mylėtojas B. Ambrazas.

Šiaulių senieji saviveiklininkai dalyvavo 1965 ir

1970 metų respublikinėse Dainų šventėse, dabar ruošiasi 200-ajam koncertui. Jiems plojo Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje, Jalgavoje ir Rygoje.

LINKUVOJE LANKĖSI VIENIAUS AKTORIAI

Linkuvoje įvyko susitikimas su Jaunimo teatro aktoriais. Susirinkusieji su įdomumu klausėsi svečių skaitomų eilių.

● TELEFONŲ kompanijos Kanadoje iš naujo kelia klausimą apie telefoninio patarnavimo pabranginimą. Aiškinama, kad darbininkų pakilusios algos, o taip pat įvairių medžiagų pabrangimas verčia kompaniją kelti kainas. Savo laiku demokratų lyderis D. Lewis buvo pareiškęs, kad jis yra linkęs į parlamentą įnešti pasiūlymą nacionalizuoti telefonų tinklą Kanadoje. Tada, jis tiki, kad telefono kompanijos visas pelnas eis jau valstybei, bet ne šios kompanijos akcininkams. Kanadoje yra viso apie 11 milijonų telefono aparatų ir keturi milijonai telefonų kaip tik yra Ontarijo provincijoje.

PAVOJINGI KLIJAI

Anglijos valdžios įstaigos pradėjo tyrinėti specialiu klijų, vadinamų "mopoc" gamybos paslaptis. Šie klijai naudojami ypatingiems technikos reikalingams. Tie klijai gaminami Airijoje ir jie tokie stiprūs, kad jei gdu pirštai sulimpa šiais klijais, tai jų jau negali atskirti, tenka net

operaciją atlikti. Jau buvo atsitikimų, kad šių nepaprastų klijų vartotojai buvo priversti atsigulti į ligoninę.

Vyras žmonai:

- Greičiau kviesk gydytoją. Aš praričiau rankogalių sagą.

Žmona:

- Na, bent pagaliau dabar žinau kur toji saga ir man nereikia jos ieškoti.

Keleivis konduktorius:

- Traukinis vėlinasi visą pusvalandį.

- Nesijaudinkit, jūsų bilietas galioja tris dienas, atsako šaltai konduktorius.

Škotas draudė savo gyvybę ir netrukus besimaučydamas nuskendo ežere. Kalmynas savo kašlei:

- Laimė, kad jūsų vyras buvo toks gudrus, jog apdraudė savo gyvybę.

- Dar didesnė laimė, kad jis nemokėjo plaukti, - atsako našlė.

- Tėveli, duok dolerį, eisiu naujo filmo apžiūrėti, - prašo sūnus.

- Neduosiu pinigų, ir tu neisi į kiną. Vakar matel automobilio katastrofą, o užvakaraš tave nuvedžiau pažūrėti į gaisrą. Pakenka pramogų. Gyvenimas susideda ne iš vieno malonumo.

- Visi žino, kad už mano nugaros slepiasi rastinukas. Bet ne visiems aišku, koks tarp mudviejų skirtumas. O skirtumas toks, kad aš turėu iltis ir uodegaitę, o rastinukas ilčių ir neturi. Tad jam nieko kito ir nelieka, kaip tik vizgiti: iš kairės į dešinę, iš dešinės į kairę...

KAUNO MUZIKANTAI

Linksmas šokias rokišką daiktą dažnai nudžiugina kultūros namų etnografinio ansamblio kolektyvas, vadovaujamas I. Aleksejienės. Jam dariniai pritaria kaimo kapešos muzikantai. Šiauliuose įvyks lėmė respublikinėje šokių kolektyvų konkurse "Pora už poros". Rokiškio kultūros namų saviveiklininkai tapo nugalėtojais.

Studentas medikas bibliotekoje:

- Ar jus turit naujausią anatomijos vadovėlį?

Biblioteko vedėjas:

- Nejaugi jūs manot, kad pastaruoju metu žmogaus griaučiuose atsirado nauji kaulai?

● PENŠININKAMS neabejotinai bus įdomu prisiminti, kad Kanados žemėje pirmą kartą pensijos pradėtos mokėti 1927 metais. Sveikatos ir socialės globos ministerijos pareigūnas primena, kad pensijų amžiaus sulaukusiems kanadiečiams aktas buvo patiekiamas 1927 metais šalies parlamentui ir Parlamentas jį priėmė kovo 4 dieną.

Tuo pasirūpino anų laikų ministras pirmininkas Mackenzie King. Šiandien galima įsivaizduoti, kaip apsidžiaugė tų laikų pensininkai, kai gavo pažadą, kad kiekvieną mėnesį jie gaus čekį sumoje \$20.00, nes tokios kuklios tais laikais buvo numatytos pensijos.

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION (M. RUTKAUSKAS)

POINTE CLAIRE, P.Q.
601 St. Jean Road.
Tel. 695-3883

- Atsitiktiniai ir kapitaliniai automobilių remontai
- Degalai, tepalai, padangos ir kita
- Montrealiečiams lengvai pasiekiamą greitkelio Nr. 40 arba Nr. 20.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

7725 George Street
LaSalle, Que.

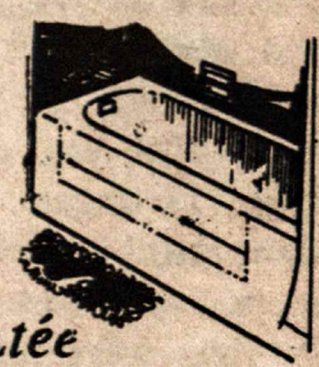
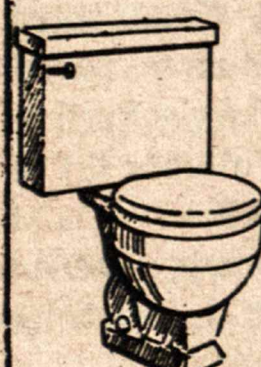
TEL: 366-0500, 366-4203

- Taisymas ir dažymas automobilių
- Pardavimas ir taisymas Chaparral firmos snowmobile ir Moto firmos snowblower ir taip pat motorinės valtytės. Sav. G. Desrochers

Jetté & Frères

VISKAS - MODERNIEMS NAMAMS

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrenginiai. Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame Hydro-Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimą. Veltui įkainavimas.

Jetté & Frère Ltée

Plumbing & Heating kontraktorius.

140-2e AVENUE - 366-0330

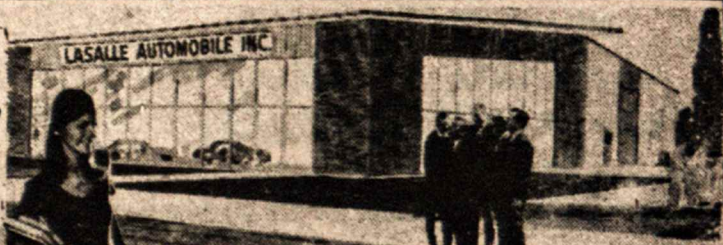
LaSalle

AUTOMOBILE INC.

366-7818

LAURENT DAIGNEAULT
Président

PARDAVIMAS

Imperial - Chrysler - Dodge - Charger
Coronet - Challenger - Swinger - Demon
Camions DODGE Trucks

7635 BOUL. LASALLE - LASALLE, QUE.

Mechanizuotomis priemonėmis įvairius ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės taisymas ir dažymas. Kreiptis: De La Verendrye Blvd.

Tel. 365-3364

ISIDĖMĖTINAS IŠRADIMAS

Geriausia Amerikoje ir Europoje "JIB Haarplege-Lotion" preparatas sulaiko plaukų slinkimą, naikina pleiskaną, pašalina niežėjimą, plaukų skilimą, stiprina plaukų šaknis, padeda atgauti natūralią plaukų spalvą. JIB vartodami nebūsite nei žili, nei pliki 100%. Įrašyti vaistinių RED, BLUE knygose JIB Medicine Lia. 8 uncijos 16 savaičių \$6.00. Pinigus siųsti mūsų atstovybei: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ontario, Canada arba J. I. B. Laboratory 1437 So. 49th. Ave., Cicero, Illinois 60650, U. S. A.

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remodeliuoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

W. Lapenat

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q. Tel. 366-6237

(vairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis.

Skambinkite visokiais atvejais telefonas: 366-6237, 3896.

hamilton

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.vak.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiai ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais "TALKA" uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Pardudame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$3,000,000.

st.catharines

JONINĖS

Kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiais St. Catharines mieste Skautų Rėmėjų yra ruošiamos tradicinės įprastos Joninės. Jos įvyks birželio 23 d. Meritton Community Center Hall Park ave. Programa bus graži! Ją išpildys pagarsėjęs Čiurlionio ansamblis, vadovaujamas visiems žinomos menininkės Onos Mikulskienės. Taip pat turėsime malonumo išgirsti ir puikią solistę — Ireną Grigaliūnaitę daug kur Amerikoje jau gražiai užsirekomendavusią ir čia Kanadoje, Niagaros pusiasalyje, dar ne kartą negirdėtą. Iš atsiliepimų spaudoje, tai nauja pajėga, teikianti malonumo dabar ir daug žadanti mūsų meno pasaulyje atelčiai. Nepraleiskime progos, ne dažnai tokios programos pasitaiko. Kam galimybės leis, visi pasistenkime tą programą pamatyti. Susitvarkykime, taip, kad ta diena būtų laisva, ir galėtume nuvykti į Jonines. Kaip ir visada dar bus Jonių ir Jonų pagerbimas. Velks turtingas įvairių valgių: šiltų ir šaltų bufetas ir troškoliui numalšinti bus gėrimų, pradedant visokiais kokliais ir baigiant linksminančiais.

Privažlavimas prie salės pulkus. Automobilų pastatymui vietų netruks.

Šiuo parengimusieklama dviejų tikslų: pirma, suteikti mūsų tautiečiams malonaus pabendravimo, dvasinio atsigalvinimo, optimizmo ir skaidresnių vėlių atelčiai ir antra, suteikti centą kitą mūsų tautiškojo jaunimo veik-

psl.

laikus ir kur gyvenama. Jeigu mūsų ideologinė organizacija Skautija bus remiama ir jai galės tinkamai vystyti savo veiklą, mūsų jaunimas svetimoje jūroje nebus, bet jis išliks lietuviškai patriotiškas ir daug žadantis, mūsų Tėvynės Lietuvos atelčiai. Visi remkime Skautų Rėmėjų gražias pastangas — kuo daugiau atsilankykime į jų ruošiamas Jonines. Atsilankysime — paremsime mūsų skautiškąjį jaunimą. Tad birželio 23 dieną tegu mūsų keliai sueina į St. Catharines.

Koresp.

● LATVIŲ skautų generolo Gopperso vardo fondas išleido ženklukus, skirtus latvių dainų festivalių 100 metų sukakčiai paminėti. Simbolinis plessins, kurio viršuje ir apačioje įrašyta: Riga Singo, Latvian Song Festival Centennial 1873-1973. Pusė lapo ženklukų su angliškais, antra pusė su latviškais įrašais. Iš OKUPUOTOS LIETUVOS gauta žinia, kad praeltą mėnesį Kaunė mirė žymus Lietuvos pašto ženklų rinkėjas Feliksas Sausonis. Vėlonis iki pat mirties palaikė glaudų ryšį su užsienyje gyvenančiais lietuviais filatelais.

LIETUVIS

TELEVIZIJOJE

BBC 2 Open University programoje gegužės 23 d. 5:50 val. ir gegužės 27 d. 8:55 val. mokslinėse diskusijose dalyvauja lietuvis prof. Kastytis Baublys.

KAS PRIIMTŲ STUDENTŲ?

Koelno universiteto studentas lietuvis Viktoras Karnalowskis norėtų per atostogas atvykti Anglijon pasitobulinti anglų kalboje.

st.catharines

Mūsų nedidelė bendruomenė šiuo metu yra išvysčiusi visuomeninę veiklą labai plačiai tiek lietuvių, tiek kanadiečių tarpe. Mat, St. Catharines miestas yra oficialiai paskelbtas kaip etninų grupių sostinė. Veikia čia apie 20 tautybių ir veikla gana stipriai. Lietuviai toje veikloje, kad ir ne pirmuoju, tačiau lietuvių niekas nedaroma.

Galimybę taip veikti sudarė viso Niagaros Pusiasalio lietuvių veiklos darumas ir vieningumas. Net Buffalo lietuviai toje veikloje dalyvauja gana gausiomis jėgomis. Tuo būdu vien tik jaunimo, aktyviai dalyvaujančio skaičius siekia virš 60. Mūsų jaunuoliai turi tautinius drabužius, visi dalyvauja tautiniuose šokiuose, arba chore arba valdyboje, o taip pat skautų eilėse. Nemaža šių jaunuolių reiškiasi individualiai, vieni baletė, kiti muzikoje. Tie vaikai, kurie nemokėjo lietuviškai jau pramoko tiek, kad deklamuoja net eilėraštukus. Atsimenant kaip buvo prieš porą metų — visa tai yra didelis lietuvių laimėjimas.

Sunku trumpame rašinyje išvardinti tą visą nuolatinę veiklą, bet veikla nesustoja, tik vis eina gyvyn. Veiklantiųjų nuotraukos darniai pasirodo vietos dideliame laikraštyje ir retas svetimų tarpe šią dieną nežino kas yra lietuviai ir ko jie siekia.

Ypatingai tenka pasidžiaugti pastarųjų kelių metų valdybom kurios sugeba su visais sugyventi puikiai, sugeba ta veiklą plėsti, įnešti taip pat nemaža duoklę į miesto kultūrinį gyvenimą.

Paskiros organizacijos irgi dirba savo darbą labai rimtai. Šiuo metu labiausia juda skautų rėmimo būrelis, nes artėja metinis parengimas — tradicinės Joninės. Jos šiemet įvyksta birželio 23 dieną, didžiulėje Merittono salėje, programa išpildys Čiurlionio ansamblio kanklininkės, vadovaujamos Onos Mikulskienės, bus taip pat solistė, šalia visų kitų Joninių priedų. Tai didelė lietuvių šventė, į kurią reikia tikėtis, vėl suvažiuos masės žmonių. Kor.

toronto

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA

5 3/4% už depozitus
6% už šėrus (numatoma)
6% už taupymo s-tas
6 1/2% už 1 m. term. dep.
7 1/4% už 2 m. term. dep.

IMA

8% už asm. paskolas
8% už mortgičius

Kapitalas — šeši milijonai dolerių

ASMENINES PASKOLAS duodame iki \$5,000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5,000. Nemokamas čekių patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Telefonas LE 2-8723 • Toronto 3, Ontario.

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priėmtuvai, žaidytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiamie piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiamie Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų grynų svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

Baltic Exporting Co.

480 RONSEYVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO

Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

DAINININKĖ LILJA ŠUKYTĖ TEATRE COLON

Gegužės mėnesyje pasirodė Buenos Aires miesto teatro Colon scenoje. Ji dainavo vyriausią partiją Figaro vestuvių operos spektakliuose.

● Mirė dailininkas Alfonsas Docius, kuris su žmona Elena išgyveno Torontė nuo atvykimo iš Europos.

sudbury

1973 m. gegužės mėn. 14 d., valdžiai padengiant išlaidas, dešimts universiteto ir vidurinės mokyklos studentų, reprezentuojančių: Italų, ukrainiečių, pabaltiečių, suomių ir lenkų bendruomenės užsibrėžė darbą pagal projektą "Opportunities for Youth".

Išsamus tyrinėjimas bus atliktas Sudburyje, apimti miestą ir jo augimą nuemigranto intelekto iki pilnai atsakingo Kanados piliečio turinčio pagarbą aktyviom ir skaitlingom etninėm — kultūrinėm grupėm.

Projektas apims bendruomenių tapatybių nustatymą, individualinių ir socialinių procesų tyrinėjimą kaip natūralia kultūrą, liaudies meną, religinę ir lingvistinių įtaką, spaudą, literatūrą, mokslą, organizacinę veiklą, politiką, dalyvavimą karinėse, administraciniuose ir įstatymų leidžiamuose organuose.

Kiekvienas norintis įnešti ką nors naujo į šį projektą dėl iškeltų aspektų yra prašomas kreiptis šiuo adresu:

"Search for Tomorrow" 130 Frood Road Sudbury, Ontario Canada, P3C 4Z4

NEPRIKLUSOMA LIETUVA

Tėviškės laukuose pavasaris.

GRUZIJA - DAR VIENA RESPUBLIKA NEPAKLUSNI KREMLIUI

Nėra jokių abejonių, jog Lietuva šiuo tarpu pirmąja visų Kremliaus valdžioje atsідurusių respublikų tarpe savo laikysena nepriklausomai nuo rusiškojo imperializmo ir pasaulį įtikina, jog lietuviai buvo ir dabar tebėra laisvę mylinti tauta.

Tolimame Kaukaze didžiųjų kalnų padėdėse gyvena gruzinai, kurių istorija daugeliu požiūriu primena Lietuvos istoriją, kurie irgi savarankūs ir iki šiam laikui nepasidavę didžiarusiškoms užmačioms juos galutinai pavergti. Maskvos spaudoje įgirdisi priekaištai gruzinams. Tie priekaištai maskuojami nurodymais, jog Gruzijoje esanti nepakankamai aktyvi vietos kompartijos komitetų partinė veikla. O tai reiškia, kad tie komitetai nėra paslaugus rusiškai akcijai plysti Gruzijoje. Toliau maskuodami priekaištus Gruzijai Maskvos laikraščiai tvirtina, jog partinio darbo lėtumas nelgiamai atsiliepia ir į ekonominę šalies gyvenimą. Nors kiekvienam aišku, jog ryšys tarp politinės agitacijos ir grynai praktinio darbo ekonominėje srityje tėra menkas. Bet propaganda ir toks pretekstas tinka, kadangi atsiranda proga kritiškai vertinti Gruzijos šių dienų gyvenimą. Viena Maskvos leidinyje sakoma: "Politiniame ir organizaciniame darbe neišnaudojami visi galimūnai, kokius

turi partinis centras Gruzijoje. Atsakingi darbuotojai ieško duomenų, kurie parodytų teigiamą šios pusės vietos gyvenime, o tuo tarpu nutylimi reiškiniai, kurie parodo esamas negeroves. Todėl nedaroma pastangų aiškiai matomas negeroves pašalinti. O svarbiausia, kad visai nepaisoma visos junginių partijos ir vyriausybės direktyvų, kas stabdo partinį ir politinį darbą visoje respublikoje!" Toliau nurodoma, kad Gruzijoje esanti silpna atsakomybė politinių ir ekonominės srities vadovų. Nurodymai, kad daugelyje įmonių pažanga esanti labai menka, dar karto patvirtina, jog Gruzijoje neklusnumas Maskvai aiškiai jaučiamas.

Pagaliau pabrėžiama, kad lygiai, kaip ir visose kitose respublikose, taip pat ir Gruzijoje esąs išgalėjęs "kaziono" turto grobstymas. Nykioje sovietinėje būklėje, visada teisingos ir padorios tautos neišvengiančios negeroves. Bet ką galima daryti, jeigu pragyvenimas sunkus, o šalyje pagamintus turtus žmonės nenori atiduoti išvežti

STOVYKLOS VADOVYBĖ

Į jubiliejinę Lietuvos Skautijos 55 metų sukaktuvinę skautų stovyklą, kuri įvyksta rugpjūčio 19-29 d. d. prie Clevelando JAV, iš Anglijos Rajono vyksta du atstovai; seserijos atstovė v.s.s.l. Vida Barauskaitė iš Mančesterio ir Brolijos atstovas v.s. Juozas Maslauskas.

JAUNI MOKSLININKAI LIETUVOJE

Jaunimas visada kupinas entuziazmo ir drąsos, visada mėgsta ieškoti ko nors naujo, neapkenčia konservatyvizmo ir formalizmo. Moksliniame darbe šios savybės itin brangtinos. Mums būtina būti pirmiesiems, būtina išsivirti naujus metodus, naujus prietaisus, nebijoti sunkumų, drąsiai kelti naujas idėjas, ieškoti naujų sprendimų. Galiu suminėti eilę pavyzdžių ir iš mūsų gyvenimo.

Biologijos mokslų kandidatas Gediminas Brazėnas tuoj po aspirantūros tapo mūsų instituto moksliniu sekretoriumi. Su tikrai jaunatvišku entuziazmu jis sėkmingai tvarko instituto mokslinio darbo planus, dirba laboratorijoje, aiškindamas vitamino B-12 apyskaitos ląstelėje paslaptis. Biologijos mokslų kandidatai Romualdas Marčišauskas ir Juozapas Račkus, sėkmingai apgynę disertacijas ir pasitobulinę, dabar talko naujos metodus nukleolinių rūgščių išskyrimo bei gryninimo. Visiškai naują darbą imunologijos srityje pradėjo biologijos mokslų kandidatai Dalia Adomaitienė ir Vytautas Tamošiūnas. Aspirantė Zita Stumbrevičiūtė, Mokslų akademijos elemento - organinių junginių institute baigia ruošti disertaciją, talkydamą naujausius spektroskopijos metodus organinių junginių tyrime. Su dideliu entuziazmu į sudėtingiausių fermentų struktūros ir savybių tyrimus įsijungia mokslų kandidatai Juozas Kulys, Henrikas Piesliakas, Rimas Vaitkevičius.

Daug pasako vien tas faktas, kad tik praeitais metais mūsų institute buvo apginta dvylika kandidatinių disertacijų, paruošta daugiau kaip šimtas mokslinių straipsnių. Mes, vyresnės kartos mokslo darbuotojai, turime gražią pamainą, pasirodusią atlikti didelius ir reikšmingus darbus.

Taip atsiliepia apie Lietuvos jaunimą Biologijos instituto direktorė, Liuda Rastelkienė.

NERVŲ SVEIKATOS DIENA

Gegužą 6-13 dienomis

Anglijoje buvo parduvinėjami "Mental Health Day" ženklukai.

Pasirodo, kad sergančiųjų nervų ligonių skaičius nepaprastai didėja. Daktarai sako, kad jau dabar kas dešimtas žmogus kreipiasi į gydytojus su nerviniais negalavimais. Pagrindinės gydymo priemonės šiais laikais yra tabletės ir kapsulės.

VIKTORAS KUPREVIČIUS APIE SAVO DARBĄ

Man, kaip daugiausia rašančiam vaikams, prieš kiek laiko Kompozitorių sąjungą buvo rekomendavusi pamokytojauti bendrojo lavinimo mokykloje. Dirbdamas čia, aš betarpiškai susipažinau su jaunimo gyvenimo pasauliu, jų psichologija. Mane labai džiugina tai, kad šiandieninis Lietuvos jaunimas darbštus, apsišvietęs, žinot, ko siekia. Džiaugiuosi, sukūręs jam nemažą populiarių dainų muzikos vaikščiokiams spektakliams. Savo kūrybiniam darbui pasisemiau medžiagos ir iš mėgėjiškų bandymų.

Viktoras Kuprevičius

VAKARONĖ SU POETAIS

"Drobės" vilnos pramonės įmonių susivienijime įvyko poezijos vakaras. Svečiuose lankėsi poetai Paulius Širvys ir Petras Keidošius. Jie skaitė darbininkams savo eilėraščius, pasakojo apie kūrybinį darbą.

Vakaronėje taip pat dalyvavo Kauno Muzikinio teatro solistai.

- KESP yra dirbtinė mėsa, kurią gamina Courtaulds iš pupų miltų. Jos

Dievo Karalystės Žinios 11 SKELBIMAS

(Tęsiama)

"Žmonija, tai Dievo vaikai pagal sutvėrimą — Jo rankų darbas — ir Jo planas santykių su jais yra aiškiai apreiškintas Jo Žodyje. Povilas sako, kad pirmasis žmogus (kuris buvo pavyzdžiu to, kuo bus tobuloji žmonija) buvo iš žemės, žemiškas; ir jo ainiai, išskyrus Evangelijos Bažnyčią, prisikėlę bus žemiškais, žmogiškais, pritaikytais prie žemės. (1 Kor. 15:38-44). Dovydas sako, kad žmogus buvo sutvertas tik truputį žemesnis už angelus ir apvainikuotas garbės, šlovės, viešpatavęs ir t. t. (Psal. 8:4-8) O Petras ir mūsų Viešpats ir visi pranašai nuo pasaulio pradžios sako, kad žmonija bus atsteigta į tą garbingą tobulumą ir vėl viešpataus žemėje taip, kaip viešpatavo jos atstovas Adomas. — Ap. Darb. 3:19-21."

"Ir šitą dalį Dievas išrinko duoti žmonėms. Ir kokia garbinga toji dalis! Užmerk savo akis valandėlei nuo tų skurdo ir vargo, nuopuolio ir rūpesčių, kurie tebesiranda dėl nuodėmės ir išvaizduok sau proto akimis tobulosios žemės vaizdą. Jokia nuodėmė dēmė neteisia tobulos visuomenės sanderms ir ramybės; jokia pikta mintis, jokia nemalonus pažiūrėjimas ar žodis; meilė, tekanti iš kiekvienos širdies atranda tolygų atsiliėpimą kiekvienoj širdy ir labdarin gumas pažymi kiekvieną darbą. Ligos nebus daugiau; nei gėlimo, nei skausmo, nei jokio ženklo puvimo — nei baimės tokių daiktų. Prisimink sau visus žmogaus formas ir išvaizdos palyginamosios sveikatos ir grožio paveikslus, kokie kada teko matyti ir žinoti, kad tobuloji žmonija bus dar puikesnė. Vidujinis tyrumas ir protinis bei moralis tobulumas pažymės ir pagarbins kiekvieną nušvitusį veidą. Tokia bus žemės visuomenė; ir verkiantiems atsiskyrusių bus nušluostytos ašaros, kuomet jie pritirs prisikėlimo darbą pilnai. — Apr. 21:4.

(Bus daugiau)

Kas domisi apie Tiesą, reikalaukite spaudos veltui šiuo adresu:

Lithuanian Bible Students,
212 E. 3rd Street,
Spring Valley, Ill. 61362

skonis visiškai nesiskiria nuo tikros mėsos. Greitai žada pasirodyti krautu-vėse.

KELEIVIS

NIEKAM NEPATAIKAUDAMAS, TEISINGAI ŽODI SKELBIMAS JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS GYVENIMO, KIEKVIENAME NUMERYJE YRA SENIAI PAGARŠĖJĘ MAIKIO SU TĖVŲ PASIKALBĖJIMAI, YRA GRAŽIŲ APSAKYMU, EILERAŠČIŲ. ADV. M. ŠVEIKAUSKIENĖ VEDA TEISINIŲ PATARIMŲ SKYRIŲ.

Metinė prenumerata tik \$7.00

1973 m. kalendorius — \$1.50.

636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127

Motinos pagerbime dalyvavo pasigerėtinai skaičius tautiečių ir svečių. Minėjimas pradėtas eilėraščių "Motinos diena", kurį deklamavo Teresė Stankutė ir šokliu "Pamoklūtę augau", kurį pašoko Ramunėlė jaunieji šokėjai. L. B. Valdybos pirmininkui J. Kručiui oficialiai atidarius minėjimą, tylos minute pagerbtos kolonijoje mirusios, taip pat ir bendruomenės narių mirusios motinos Lietuvoje. Asmeniškai reprezentuotos motinos užauginę didžiausias šeimas, taip pat motinos ilgą laiką bevelk be atlyginimo dirbusios "Tumo-Vaižganto" šeštadieninėje mokykloje. Visoms motinoms sugiedota "Ilgiausių metų".

Kiekviena motina buvo papuošta gėlėmis. Turinimą ir tam tikslui pritaikintą paskaitą skaitė pedagogė, buvusi "Moteris" žurnalo redaktorė p. S. Prapuolėnė - Bunker. Programą pranešinėjo D. Kušinskaitė ir S. Poderytė.

Meninę programą išpildė "Ramunėlė" tautinių šokių grupė ir "Tumo-Vaižganto" šeštadieninės mokyklos mokiniai, vadovaujami mokyto. Silvijos Martinkutės.

Pašoko: - Linelį raunu ne viena, Audėjėlė, sėjau rūta, daina ir šokis "Čigonai", Gyvataras.

Deklamavo eilėraščius: Be motinos - Katrė Albrechtaitė, "Dainuok motule" - Juratė Tolvašaitė, "Motina" - Petras Tolvaša. Programai baigiantis "Ramunėlės" šokių grupės šokėjai vadovė Silvija Martinkutei įteikė gėlių puokštę. Šokiams grojo "Ramunėlės" akordionistas Antanas Gatautis. Vėliau vyko motinų ir dalyvių bendras pasilinksminimas. Parenimo pasisekimu savo darbu padėjo: - A. Pranckūnienė, V. Bružas, Pr. Griškonis, J. Labuckienė.

Kitą dieną, sekmadienį, iškilmingos pamaldos už motinas. Jas laikė ir jausmingą pamokslą sakė kun. Ant. Sabas, o per "Libera" mirusių motinų prisiminimui, tautiniais rūbais apsirengusios A. Kručaitė ir R. Kusinskaitė, prie alto-

riaus padėjo gėlių vainiką.

"Nepriklausoma Lietuva" skaitytoja Elena Šviežikienė, R.R. No 1, Chlemsford, Ont. Telef: 897-4512 ir 897-4150 atidarė siuvyklą: - E. & D. Draperies Bedspreads, siuva visų rūšių užuolaidas, lovų apdangalus ir pns. Gera specialistė ir toje srityje yra dirbusi jau daug metų. Taip pat daug dirba mūsų tautinėje ir kultūrinėje veikloje. Linkime jai geros sėkmės.

Gražina, Marija Mazaitytė ir Geraldas McKoewn sukūrė šelmą. Vestuvės įvyko š. m. gegužės mėn. 19 d. Christ the King bažnyčioje. Jaunavedžių santuoką palaimino kun. A. Sabas. Mišų metu vargonavo ir giedojo muz. Danguolė Remeikytė. Vestuvių vaišės vyko Kroatų salėje ir dalyvavo apie 200 svečių. Vaišių programai sumanei vadovavo p. Lesevičius, jaunosios krikštotėvas, iš Hamiltono, Ont. Jaunuosius išengiant į salę sutiko "Ramunėlės" tautinių šokių grupės nariai (jaunoji priklausė Ramunėlei) ištiesdami jiems dvi tautines juostas, o jų tėveliai, šeimų nariai ir artimieji giminės, bei vakaro šeimnininkė sutiko su duona ir druska, šampano taure, o visi dalyviai nuširdžiomis "katutėmis". Vaišių metu kalbėjo kun. A. Sabas, L. B. v. pirmininkas J. Kručas, p. Lesevičius, jis taip pat perskaitė gautą K. Daunio žodį raštu iš Toronto, Ont., taip pat daug sveikino telegramų. Vestuvių dieną jaunoji Gražina šventė ir savo gimtadienį, todėl buvo įneštas tortas ir ji turėjo užgesinti žvakutes. Užpūtė ji visas iš karto, todėl vestuvinė laimė garantuota. Svečiai sugiedojo "Ilgiausių metų". Jaunieji povestuvinei kelionei išvyko į Ottawa. Daug laimės jaunajai šeimai.

J. Kr.

London, Ont.

ISKILI LENGVAATLETĖ
Danutė Valaitytė, iš Mt. Brydges prie Londono, XIII klasės Strathroy gimnazijos mokinė, š. m. gegužės mėn. 16 d. Middlesex apskrities mokyklų lengvą atletų rungtynėse pastatė

Mississipie upės potvynis šiomet padaręs daug žalos.

net du rekordus.

Bėgimas vyko blogose oro sąlygose: prieš vėją ir smarkų lietų, tačiau Danutė visus nustebino, nes 880 jardų nuotolį ji sukurė per 2:23, 00, o vienos mylios atstumą per 5:29.6.

Danutė, kaip kukli lietuvaitė, pasiektais rezultatais nesireklamuoja. Tiesa, anksčiau žiemos metu uždaroje patalpose

ji laimėjo pirmą vietą, o vienos mylios atstumą, laimėdama antrą vietą, ji sukurė per 5:20.00.

Praeitą savaitgalį Danutė buvo pakviesta į rinkinių atletų varžybas Londono-Western Universitete. Ir čia ji pasiekė atžymėto rezultato: 800 metrų nubėgo per 2:14.6.

Tur būt todėl Danutė

yra ištraukta į visos Ontario provincijos atletų sąstatą ir netrukus išvyksta į rungtynes prieš Ohio-JAV komandą.

Iškilni ji yra ir kitose sporto šakose, ypač orinio komandoje. Strathroy gimnazija ją pripažino geriausia orinio žaidėja ir įteikė trofėją.

D. Valaitytė nuo rudens ketina pradėti studijas Toronto York universitete. Sėkmės!

L. E-tas

PARDUODAMA

DE LA SALLE HARDWARE

W. THEROUX prop.

7688 Edouard, LA SALLE.

TEL. 365-0470.

IŠORINIAI DAŽAI:

Išpardavimas ne tik nepaprastas, bet ir parodantis, kaip už mažą kainą galima įsigyti geriausius CIL firmos dažus. Ateikite ir patys įsitikinsite, pamatydami įvairių rūšių visokiems jūsų namų lauko įrengimams.

UŽ

\$

9.95
Gal.

UŽ

\$ **5.50**
GAL.

- Esant problemoms duodami patarimai.
- Skambinkite telefonu, pristatysime į namus.

Dailininkui ALFONSUI DOCIUI mirus,
skaudžios nelaimės ištiktą žmoną skulptorę
p. Eleną, nuoširdžiai užjaučiu.

E. Kardelienė

Medicinos daktarui VYTAUTUI BALTRUŠAIČIUI
mirus, jo brolių dr. Joną Baltrušaitį su žmona, gyv.
North Bay, Ont., nuoširdžiai užjaučiame.

Pr. ir Aldona Paukštaičiai

KEPURAČIŲ VARŽYBOS

Vėlykų pirmą dieną
Manchesterio Liet. soc.
klube, šalia kitų pramogi-
nių dalykų, įvyko gražiaus-
ių prašmatniųjų kepurai-
čių varžybos.

Varžybų komisiją sudarė
V. Bernatavičius, J.

Podvolkskis ir V. Motuza.

Pirmą vietą laimėjo L.
Navickaitė, Rochdale; 2-trą
B. Remelkienė, Mancheste-
ris; 3-čią, A. Bruzgys, Leigh.

jokepuraitė buvo juokin-
giausia, ir 4-tą - M. Blažie-
nė, Ashton.

Šių varžybų sumanyto-
jai buvo Leigh lietuviai.
Premijas paskyrė liet.
klubas. Jas laimėtojas
įteikė Manchesterio Mo-
terų Ratello Rutos p - kė
B. Barauskienė.

Gal kai kam atrodytų,
kad kepuraičių varžybos
nėra ypatingai didelis da-
lykas, tačiau pasirodė, kad
jas paruošiant reikėjo idė-
ti daug sumanumo ir

kruopštaus darbo, kad jos
būtų gražios, sudomintų
publiką ir, žinoma, vertin-
tojus. Tokie ir kiti panašūs
dalykai pajaušina mūsų
monotoniškas gyvenimo
dienes, mus pradžiugina,
prajuokina. Tas parodo
gražų pavyzdį kitiems,
ypač jauniems.

BAILI GYVATĖ

Gerali žinoma, kad dau-
guma gyvačių pavojaus at-
vėju užima gynybinę po-
ziciją, kuri pasireiškia
kūno ir kaklo susitrauki-
mu, kūno rangymusi, grės-
mingai iškelta galva, ap-
gaulingais, atakuojančiais
šuoilais.

Visiškai kitokią vaizdą
stebėjo amerikiečių her-
petologas R. Jordanas, už-
tikęs raudonpilvę rudąją
gyvatę (Storeria occipito-
maculata). Išvydusi žmo-
gų, gyvatė ėmė vartalotis,
plačiai prasižiojusi ir iš-
kišusi dvišaką liežuvį. Tas
truko apie 15-20 sekun-
džių. Paskui gyvatė ilgą
sustiro ir tįsojo visai ne-
judėdama ant nugaros, si-
multiuodama mirtį. R. Jor-
danas tuščiai bandė atver-
sti gyvatę ant pilvo - ji
kiekvieną kartą vėl apsis-
versdavo ant nugaros. Ta-
čiau davus gyvatei ramy-
bę, ji iš karto sugrįžta į
normalią būklę ir stengia-
si dingti priešininkui iš
akių.

KASDIENINĖS PASTABOS

Ne pasaulis šiandien
yra blogesnis, bet žinios
apie jį platesnės.

Jei galvojai, kad turėjai
labai blogą dieną, tik pasi-
klausk kas šiandien atsit-
ko kitiems?

Yra gana nesunku paste-
bėti, kad daugiausiai kalba-
tie, kurie nesugeba ką nors
vertingesnio padaryti.

Redaktoriams: Jei ne-
leisite savo laikraščio tu-
riniui pasenti - jaunieji jam
leis dar ilgus metus gy-
venti.

- Mano tema šiandien-
pareiškė profesorius, - yra
"Melas". Keli iš jūsų skai-
tėte teksto 25-ąjį skyrį?

Beveik visi studentai
pakėlė rankas.

- Labai gerai. Jūs esate
tie, kuriems aš noriu kal-

PHARMACIE
Gagnon

ROBERT GENDRON LPH. PROP.

366-9742

7626 CENTRALE LASALLE

ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO

VIETA GERAI PASIEKIAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

Dantų gydytoja

DR. A. O. JAUGELIENĖ

1410 Guy St., 1 a. 11 - 12 k.

Tel: 932-6662; namų 737-9681

Kviečiame netik Montrea-
lio jaunimą bet ir iš kitų
vietovių.

Informacijai skambin-
kite p. J. Adomonienė
tel: 256 - 5355

arba Danai Styraitel
tel: 366-9846.

Pasimatysime stovykloj.
Bus smagu!

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
IR KITOS PROGOS

Tony's PHOTO
STUDIO

TEL. 525-8971.
T. I aurinaitis

1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK.
PROGRAMOS VEDĖJAS

L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

Baltic Woodwork Co.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti
įvairūs medžio dirbiniai.

547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

BELLAZZI-LAMY INC.

(VAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:

Durys, langų rėmai, Izoliacija, Ten-Test.

Masonite, statybinis popieris, cementas,

B. P. išdirbiniai ir visa kt.

7682, BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

Highland Auto Body

611 LAFLEUR AVE., LASALLE

TEL. 366-7261

• Atliekami mechaniniai darbai

• Išorės taisymas ir dažymas

• Dunlop padangos ir baterijos

(Lietuviams nuolaida)

Savininkai: V. Sužinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

5 Place Ville Marie IBM Building
Suite 417, Montreal, Que.
Tel. 871-1430

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

INSURANCE EXCHANGE BUILDING
276 ST. JAMES ST. WEST - SUITE 525 MONTREAL 126.
Tel: 842-1126, namų 678-3660

Dr. V. Giriunienė

Dantų gydytoja

5330 L'ASSOMPTION BLVD.
MONTREAL,
TEL. 255-3535

Dr. J. Mališka

Dantų gydytojas

1440 St. CATHERINE Street W., Room 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(C).

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-4024
Suite 215, Montreal 109, Que.

BIRŽELIO TREIMŲ PAMINĖJIMAS

1941 m. birželio mėnesio lietuvių paminėjimas, ruošiamas Baltų Federacijos įvyks ketvirtadienį, birželio mėn. 14 d. tokia tvarka: 7 v.v. prie Dominion Square paminklo bus padėtas vainikas, o 8 v.v. Westmount High School salėje, 4350 St. Catherine St. W. įvyks minėjimas-koncertas. Pagrindiniu šio minėjimo kalbėtoju bus Loyola College rektorius tėv. Patrick Malone S.J. Koncertinėje dalyje pasirodys Aušros Vartų choro oktetas diriguojamas p. M. Roch ir vedamas sol. A. Keblio, latvių kanklininkų grupė ir estų jaunimo choras.

Sekmadienį, birželio 10 d. per CKVL-F.M. (96.9) stotį nuo 3:30 iki 4:00 val. p.p. bus transliuojama šioms įvykiams priminti pritaikyta programa.

Visi montrealiečiai yra prašomi išdėmėti čia suminėtas datas ir gausiai dalyvauti tiek prie Dominion Square paminklo, tiek Westmount High School salėje įvykstančiame minėjime-koncerte.

KLB Montrealio Apylinkės Valdyba.

• Susirgę lietuviai: Ant. Tamkevičius buvo ligoninėje ir jau sugrįžo į namus su pagerėjusia sveikata, N. Braknienė turėjo operaciją Victorijos ligoninėje, A. Rasimavičius J. Strėlis susirgę ir guli ligoninėje. O. Martusevi-

čienė per nelaimingą atsitikimą yra lūžusi koją.

• Leonas Bakūnas su žmona iš Pembroke, Ont. buvo atvykę į Montrealį, Ramondo ir Vidos Kličiūtų vestuves.

• M. Semogienė iš Sudburio lankėsi Montrealyje išleisti savo dukters Rūtos, kuri su savo vyru medicino daktaru (ausų gerklės ir nosies specialistu) išvyko į Hawaii, USA. Marija ir dr. Jonas Semo gal ilgą metų eilę gyveno Montrealyje. Daktaras vertėsi privačia praktika, kuri ne buvo lengva savų tautiečių tarpe. Jų sūnus Vitas, taip pat studijuoja mediciną ir jau užbaigė trečiųjų metų kursą McGill universitete Montrealyje.

• DR. BALYS MATULIONIS Korp! "Fraternitas Lithuanica" visuotiniam suvažiavime š. m. gegužės 27 d. skaitė paskaitą "Fraternitietis Rusijoje, Lietuvoje ir tremty".

• PASAULIO LIETUVIŲ Gydytojų sąjunga suvažiavimo viešnios, lydimos dail. A. Valeškos, apžiūrėjo lietuvių menininkų įnašą į Chicagos didmiesčio kultūrą.

• "LIETUVIS ŽURNALISTAS" Lietuvių žurnalistų sąjungos leidinys, birželio pradžioje numatomas išsiųsti visoms sąjungos nariams.

LIETUVOS SAVANORIŲ POPIETĖ Gegužės 20 d. Chicago Savings and Loan Association salėje įvyko Lie-

tuvių savanorių sąjungos susirinkimas. Dalyvavo gausus būrys savanorių ir svečių. Susirinkimą sveikino Vyt. Didžiojo šaulių kuopos vardugarbės teisėmo pirm. A. Budreckas. J. Tamulis aiškino Mateikos plešto žalgirio mūšio pavelslo meninę ir istorinę reikšmę, o mokyt. A. Dundulis filmo pagalba išryškino žalgirio mūšio detales.

Istorikė mokyt. A. Rūgytė skaitė paskaitą "Žalgirio mūšis".

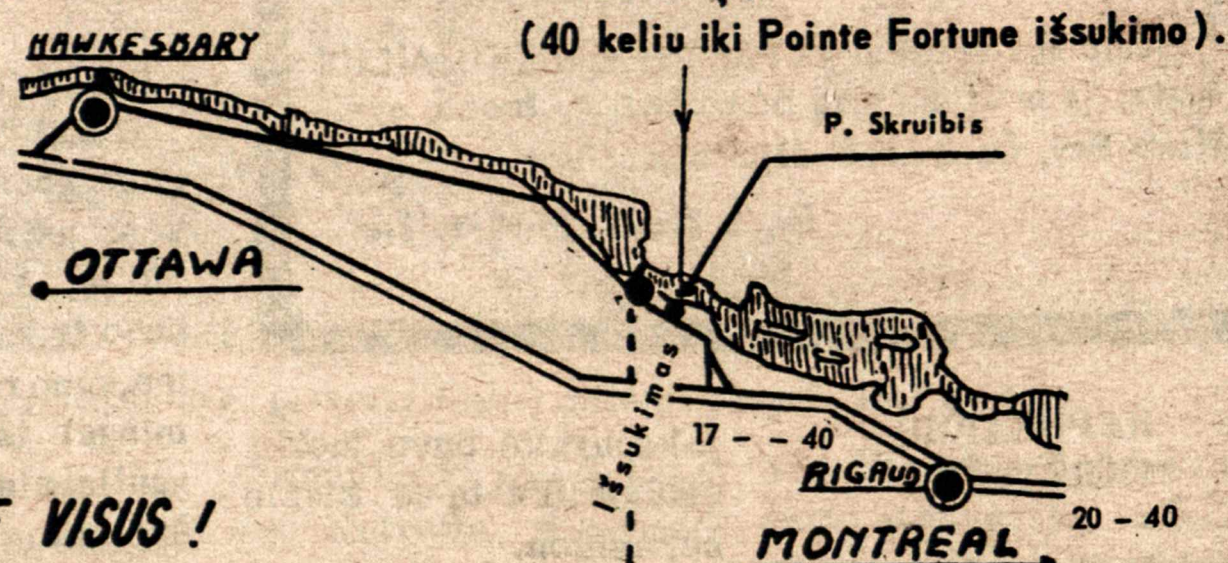
LIETUVIŠKAS GINTARAS PARYŽIUJE TURI PASISEKIMĄ VILNIUS, gegužės 16 dieną, kaip praneša laikraščiai, didelio Prancūzijos sostinės visuomenės dėmesio susilaukė Paryžiuje veikianči lietuviško gintaro

Birželio 17 d., sekmadienį visi kviečiami į pirmąjį NL laikraščio

GEGUŽINĖ.

kuri įvyks F. Skruibio vasarvietėje prie Ottawos upės - Pointe Fortune, P. Q. Bus graži proga lauko išvykoje susitikti senus ir įsigyti naujus pažįstamus.

KELIAS Į NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS GEGUŽINĖ:

KVIEČIAME VISUS!

paroda. Joje eksponuojama atsiuntė Palangos gintaro šeši šimtai natūralaus gintaro gabalų ir iš jo pagamintų papuošalų, kuriuos muziejus. Parodą papildė šiuolaikinių lietuvių grafinių kūrinių, knygos

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astro

• NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!

• NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!

• MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR SU ĮŠIMTIMI JUMS PASITARNAUS!

• UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

LEONAS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuvės atstovas)

PASIKALBĖKITE SU

Managerius
LEO GURECKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

489-5391

(At the end of Sherbrooke Street West)

PAGALBA NEPRIKLAUSOMAI LIETUVAI

Pakalbinkit užsisakyti NL- artimuosius, arba, pagaliau, padovanokit geram bičiuliui nors pusmetinę NL prenutą.

Pinigus siųskit su šiuo kuponu:

Vardas pavardė

Adresas: / gatvė ir Nr.

City

Valst. - prov.

Pinigus siunčiat / pavardė ir adresas /

Žemiausios kainos!

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Agentūrą veikia nuo 1945 m.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL 205, QUE.

Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas	5.5%	DUODA PASKOLAS:	
Taupomasis s-tas	6.0%	Asmenines	8.5%
Term. ind. 1 metams	6.5%	Nekiln. turto	8.5%
Term. ind. 2 metams	7.0%	Čekiu kredito	9.0%
Term. ind. 3 metams	7.5%	Investacines	nuo 9% iki 12%

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 da iki \$2,000 už taup. s-tos sumas už paskolos sumą.

Kooperatyvinė namų (iki 4 butų) ir namų inventoriaus apdrauda. Kreiptis: Gil Constantini C.I.B., Quebec Credit Union League, 17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemont Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.